

UNIVET

AZ ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

II. évfolyam, 2. (6.) szám 2018. június

Lapunk tartalmából

Az idő járása	3
Az Állatorvostudományi Egyetem Rektori Hivatalából jelentjük	4
Felújított istállót avattak fel Üllőn	5

I. ÁTE Fogathajtó és Főzőverseny	6
Ajánlatok éjjel és nappal	8

Prezentációs verseny	9
Ballagás 2018	10
Közel tíz évfolyamnyi középiskolást ért el az Állategészségügyi Verseny	17
Emlékezés megbecsüléssel, tisztelgve	18

Dr. Németh Tibor klinikai rektor-
helyettes: – Mindenkinek lesz majd
egy első műtétje 11

"A felnőttvilág kopogtat az ajtónkon"
– Beszélgetés Fehér Sára EHÖK
elnökkel 14

Szoboravatás 20

Dr. Matyó Csilla	
Tatay Zoltán-emlékérmes Látogatóban	21
a szlovén teheknél	22
Farmvizit, félpanzióval	23
MATTitánok éjszakája	24

Nemzetközi Nap	26
Angol nyelvű összefoglaló	27-31

Fotók: Balázs Gusztáv, Bartha Tibor és Horváth Anikó

UNIVET Az Állatorvostudományi Egyetem lapja. Főszerkesztő: Balázs Gusztáv. Kiadja az Állatorvostudományi Egyetem. Felelős kiadó: Dr. Sótornyai Péter rektor. Nyomta: Pauker Holding Kft. Nyomdai megrendelés száma: 83178 A szerkesztőség postacíme: 1400 Budapest, Pf. 2. Telefon: (1) 478-4100, e-mail: webmaster@univet.hu

Az idő járása

Egy emberöltő alatt nagyot fordul a világ – mondjuk élet-tapasztalataink alapján. Ennek a kijelentésnek megvan az a veszélye, hogy a gyorsuló időben nem veszünk tudomást arról, miben is változik az életünk. Az informatika világában – s ez a miénk! – egy emberöltőnyi idő beláthatatlanul hosszú. Mintha száz-ezer fényévre lévő égitestekről szeretnénk valami közelebbit mondani. Az állatorvostan-hallgatók jelenleg 11 féléves ciklusokban számolják az idő múlását. József Attila majdnem száz éve írta, hogy „vonaton jár az idő”. A mai virtuális szupersztráda összehasonlíthatatlanul gyorsabb, s már nem laptopon, hanem okos telefonon peregnek a századmásodpercek.

Mindezek ellenére és mindezekkel együtt érdemes és értelmes az egy emberöltőnyi idő alatt bekövetkezett változásokat is figyelembe venni. Azért is, mert így könnyebben felismerhető az, ami állandó.

Megközelítőleg a nyolcvanas évek rendszerszintű változásig az állatorvosok zöme nem foglalkozott olyan állatok gyógyításával, amelyek nem értek fel a csizmájuk száráig. Akadt

épp feladatuk a haszonállatokkal, nagyüzemi telepeken vagy háztáji ólakban, istállókban, baromfiudvarokban. Ha valakit fehér köpenyben láttunk a falusi, mezővárosi utcákon, azok jobbára gumicsizmát viseltek és állatorvosok voltak. Vidéki volt a szakma, mint az agronómusé vagy mezőgépészé. Mit is keresett volna egy állatorvos a pesti flaszteren? A 100 Folk Celsius Együttes arról énekelt, hogy a „Nagy-budapesti aszfalt country nyerít a benzin paripa, laszszóval sem lehet cowboyt fogni, s a colt is egy nagy csoda”.

Nemcsak rendszer-, hanem életmódváltás is kellett ahhoz, hogy a kétmillió kutya és macska országában a tulajdonosi igényesség emelkedése a hazai haszonállat létszám drámai csökkenésének következményeivel együtt átformálja a gyógyítással foglalkozó állatorvosok praxisát; a magán-állatorvossá válás lehetősége fővárosban és vidéken is a kisállat-rendelők felvirágzásához vezetett.

A technikai haladástól függetlenül fennmaradó szakmáknak, így az állatorvosi hivatásnak is folytonosan

alkalmazkodnia kell a társadalmi elvárásokhoz. Ennek az egyik legfrissebb István utcai példája az, hogy a hallgatói és a munkáltatói igényeket érzékelve, 2018-ban eljutottunk az első állatorvosi állásbörzéig.

Az úttörő esemény egybeesett az egyetem tehetséggondozási konferenciájával, ami lényegét tekintve intézményünk oktatói-kutatói utánpótlás börzéjének volt tekinthető. Az állásbörze keresleti oldala jól tükrözte az állatorvosi szakma sokoldalúságát. Állattartással is foglalkozó nagyüzemek, takarmánytermelők, gyógyszerforgalmazók, magán- és társas praxist működtető vállalkozások, állatkórházak kerestek fiatal munkatársakat, gyakorlatra vagy pályakezdésre.

A megyei kormányhivatalok részvétele az eseményen egyenesen demonstratívnak is volt nevezhető. Jelenlétükkel hangsúlyozták ami a hétköznapokban olykor elsikkad, hogy az ország működtetéséhez van szükség állatorvosokra.

Balázs Gusztáv

Az Állatorvostudományi Egyetem Rektori Hivatalából jelentjük

Módosul a kötelező klinikai betegellátási gyakorlat

Tekintettel arra, hogy az utóbbi évek során tapasztalható egyre nagyobb angol nyelvű hallgatói létszám mellett az egyetemi klinikák oktatási kapacitásának személyi, tárgyi és beteglétszámot illető feltételrendszere 10 éve gyakorlatilag változatlan, az úgynevezett betegágy melletti („hands-on”) foglalkozások hatásfokának javítása érdekében a rendszer átszervezéséről döntött a Szenátus.

Növekvő hallgatói létszám mellett kizárólag az eddigi gyakorlati beosztás átalakításával lehet javítani a klinikai egységekben az oktató/hallgató illetve beteg/hallgató arányokat.

A Szenátus a fenti cél biztosítása érdekében azt a megoldást fogadta el, hogy a hallgatók a klinikai gyakorla-

tok egy részét az egyetemi klinikákon az eddig megszokott keretek között, a gyakorlatok más részét pedig – az általuk preferált állatfajok klinikai ellátásával foglalkozó – külső helyszíneken folytassák 2018. szeptemberétől. A Szenátus által elfogadott kötelező klinikai betegellátási gyakorlatot érintő módosítás tehát lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy már a IV. évfolyamtól kezdődően célzottan és tervezetten kezdjenek el személyes kapcsolatokat kialakítani a praktizáló állatorvosokkal, ezáltal segítve a későbbi elhelyezkedésüket is. Ez a típusú extramurális gyakorlat a 8. és a 9. félév közötti nyári orvoslási gyakorlatban már bevált, tehát nem számít újdonságnak egyik évfolyamban sem.

Módosult a HÖK vezetése és alapszabálya

A 2016-ban megválasztott első önálló egyetemi hallgatói önkormányzat kétéves mandátuma idén tavasszal lejárt. A küldöttgyűlés a választások előkészítése érdekében 2018. március 20-án módosította a hallgatói önkormányzat alapszabályát. A legfontosabb módosítás a küldöttek számát érinti. Hétről kilenc főre nőtt a küldöttgyűlés, öt magyar, három idegennyelvű képzésben résztvevő és egy biológus hallgatói taggal. Az alapszabály módosítása az eddigi elaprózott bizottsági struktúra egyszerűsítését és számos bizottság összevonását is megoldotta, biztosítva a hatékony testületi működést a hallgatói önkormányzat szervezetében. Az alapszabályt a hallgatói önkormányzat küldöttgyűlése fogadta el, és a szenátus is jóváhagyta.

Április 10-11-én, nagy hallgatói érdeklődés mellett lezajlott a küldöttválasztás, ezt követően pedig az elnök, a szenátorok és más hallgatói tisztviselők megválasztása.

Az önkormányzat elnöke az előző ciklusban *Erdélyi Jázmin Luca*, majd őt követően *Orodán Tamás*, a jelenlegi ciklusban pedig *Fehér Sára* állatorvostan hallgató lett.

Sikerrel lezajlott a belső és külső audit

2017-ben új ISO 9001:2015 rendszer bevezetésére került sor a korábbi 9001:2009 megújítása helyett. Idén már ennek a rendszernek megfelelő-

en került sor az intézmény belső és külső auditjára. Ehhez kapcsolódóan módosította a Szenátus a minőségügyi eljárásokat, szabályzatokat és a minőségpolitikát. A minőségpolitika a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjeinek és irányelveinek (ESG) megfelelően deklarálja, hogy támogatja az akadémiai integritást és szabadságot, miközben felép a csalás ellen. A belső és a külső audit eredményesen és zökkenőmentesen lezajlott.

GDPR adatvédelmi kérdése

2018. május 25-én hatályba lépett az Európai Unió Általános Adatvédelmi Rendelete, közismert nevén a GDPR.

Az egyetem is kezeli személyes adatokat, ezért a rendeletnek megfelelően át kellett tekintenie adatkezelési gyakorlatát. Az egyetemi adatvédelmi tisztviselő *Komáromi Gabriella*, a Rektori Hivatal Postázójának vezetője lett. Az eddigi adatkezelési és adatvédelmi szabályozás módosítása a jogi, informatikai és iratkezelési területeken dolgozók előzetes képzését és az adatkezelési gyakorlat előzetes feltérképezését követően, a tapasztalatok és a módosult jogszabályi környezet figyelembevételével történik.

Az érintett területek vezetőivel folytatott iratkezelési és adatkezelési megbeszéléseket követően sor került az adatvagyon összegzésére. Kiemelt fontosságú az érintettek tájékoztatása, illetve oktatás tartása az egyetem munkatársainak adatvédelem és -biztonság, informatikai biztonság témában.

Felújított istállót avattak fel Üllőn

Az Állatorvostudományi Egyetem 2017/2018. tanéve rendkívüli eseménysorral fordult a finisbe: május 31-én rendezték meg az Üllői Tan gazdaságban az I. ÁTE Fogathajtó és Főzőversenyt. Az újabb hagyományteremtő céllal megszervezett programot egy kiemelkedő szakmai esemény vezette be. Dr. Sótornyai Péter rektor és dr. Bohátka Gergely kancellár felavatták a Nagyállat Klinika kólikás és izolációs istállóját.

B. G.

Köszöntőjében az intézmény rektora felidézte, hogy az 1990-es években

született döntés arról, hogy a tan gazdaság területén Nagyállat Klinika létesüljön. Az István utcai kampuszra már nem lehetett bevinni a lovakat, szarvasmarhákat, sertéseket és más hásonállatokat.

Ezért indult el zöldmezős beruházásban a nagyszabású építkezés, aminek másfél milliárd forintos költségéhez az egyetem 300 millió forinttal járult hozzá.

A Makovecz Imre tervezte istállók szépek és praktikusak, de nem voltak fertőtleníthetők. A klinika nem tudott megfelelően védekezni a fertőző betegségek ellen. Amikor 2015-ben bekerült egy fertőző kevésvérűségben szenvedő ló, számos más lovat is megfertőzött.

Az egyetem a Nagyállat Klinikát a kor követelményeinek megfelelően kettéválasztotta egy ló és egy hásonállat klinikára. Sikeres közbeszerzéseknek köszönhetően két istállót tudtak teljesen átépíteni.

A régi, favázás szerkezetű boxokat beborítva vadonatúj acélvázás boxok épültek. Négy izolációs lóboxot alakítottak ki megfelelő zsilip helyiségekkel, a klinikai elvárásoknak megfelelően.

Ilyen rendszer Közép-Európában egyedül itt található. A beruházás értéke 200 millió forint, amiből 35 millió forintot a NÉBIH-től kapott az egyetem a fertőző kevésvérűség jelentkezése során fertőzött eszközök elégetése miatt. A többit az ÁTE saját bevételeiből fedezte.

Dr. Sótornyai Péter köszönetet mondott a kivitelezőknek és a klinika dolgozóinak a fejlesztéshez nyújtott segítségükért.

Az új karámokban a talajt 50 centiméter mélyen kicserélték. Az istállókban beépített mérleg, új etetőik segítik a munkát.

További diagnosztikai berendezések beszerzését tervezik, amik révén olyan lógyógyászati központ alakulhat ki, amely a szomszédos országok betegeinek ellátására is képes lesz.

A klinika számíthat az egyetem vezetésének további támogatására. Jelentőségét minden bizonnyal felismerik lovaséletünk meghatározó szereplői is.

Balázs Gusztáv felvételei

I. ÁTE Fogathajtó és Főzőverseny

A legjobbaktól tanulni! Bármely egyetem szívesen választaná ezt a jelmondatot a maga számára. Az Állatorvostudományi Egyetemen kimondatlanul is valljuk, hisszük, hogy így is van. Ugyanezt a gondolatot élhette meg az I. ÁTE Fogathajtó és Főzőverseny minden hajtója, akik olyan „segédhajtók” előtt tették le az egzáment a dóramajori lovaspályán, mint *Lázár Vilmos*, *Lázár Zoltán* és *Szegedi Gábor* világbajnokok, valamint a magyar fogathajtó bajnok, *Papp János*. Már önmagában az is élmény volt a közönségnek, hogy látta, milyen átéléssel „súgtak” a versenyzőknek a sportág minden csínját-bínját ismerő sportemberek.

– Az Üllői Tangazdaság valaha nagyon híres volt, és hiszem, hogy újra az is lesz és nemzeti lovas központtá sikerül fejlesztenünk – mondta köszöntőjében *dr. Sótonyi Péter* rektor, aki arra is kitért, hogy a tangazdaság a színtere a jelen tanévben elindított hetesi gyakorlatnak. – Ezzel a mosonmagyaróvári felsőoktatás százéves hagyományát vesszük át, s egyben körünkben köszöntöm *dr. Szalka Évát*, a Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi Kar dékánját.

A versenyt *dr. Nagy István* agrárminiszter a következő gondolattal nyitotta meg: – A gazdaság egyik legfontosabb segítő partnere az állatorvos. Egészséges állattal lehet gazdasági eredményt elérni. Az ÁTE jó példát mutat arra, hogy az agrár-felsőoktatás pedig csak gyakorlati képzéssel lehet eredményes. Ami itt történik, az kellő hivatkozási alap arra, hogy mit kell tenni a jövőben. A fogathajtást a szenvedély köti össze a főzéssel. Ezt a szenvedélyességet kérem az egyetemről ezután is a képzésben.

A programot megtisztelte jelenlétével *Jakab István*, a Magyar Országgyűlés alelnöke is.

Balázs Gusztáv felvételei

A fogathajtó versenyt dr. Magyar Zoltán kétszeres olimpiai bajnok tornász nyerte meg. Második lett dr. Baji Balázs világbajnoki bronzérmes gátfutó, harmadik Kovács Adrián főmunkatárs.

A főzőverseny első helyezettje a Csárló angyalai. A dobogó második fokára a Sotó angyalai, a harmadikra az Inyenc kentaurok léphettek. A nap nagy nyertese volt dr. Fehér Károly, a zsűri elnöke is, lévén, hogy a nevével fémjelzett rendezvény nagy sikert aratott.

I. Állatorvosi Állásbörze

Ajánlatok éjjel és nappal

Honnan is származhatna máshonnan a börze szó, mint a 15. században a kereskedelemben kiemelkedő szerepet betöltő Németalföldről? A kifejezés a van der Burse család nevéből ered és az elfekvő készletek értékesítésére használták. Május 8-án az Állatorvostudományi Egyetemen is „polgárjogot” nyert, a tornacsarnok lett a „kereskedés” helyszíne. A kínálatban néztünk körül.

B. G.

– A Hunland Trade Kft. állásbörzén történő megjelenésének az a célja, hogy munkatársakat toborozzon pályakezdő szakemberekből és szakmai gyakorlati helyet ajánljon a hallgatónak – tájékoztatott Vasadi Andrea HR munkatárs. – Az utóbbi azért lényeges számunkra és azért lehet kedvező a jelentkezőknek, mert ha nálunk töltik el a gyakorlati idejüket, akkor megtapasztalhatják, hogy milyen egy ilyen cégnél dolgozni, mik az elvárásaink, mire számíthatnak a munka világában. Ha kölcsönös az elégedettség, akkor hosszabb távon is tudunk munkát ajánlani.

Az élőállat és hús exportjára és importjára specializálódott, világszerte aktív céget egy holland házaspár hozta létre 25 évvel ezelőtt. Több mint nyolcszáz munkavállaló dolgozik a Hunlandnál. A Pest megyei Bugyitól a dél-dunántúli Iregszemcséig számos településen vannak jelen, tehát földrajzilag is széleskörű az állás- és gyakorlati hely kínálatuk.

*

– **Meglehetősen szokatlan az állatorvosi állásbörze, hiszen a kínálat egy szakmára szűkített** – fordultam dr. Molnár Zsolthoz, aki 1991. április elseje óta visz önálló praxist és munkatársat keresett.

– Egy szakma ez, de sokféle részte-

riületet fed le és ez jól érzékelhető a börzén. Én elsők között éltem a magánpraxis indításának lehetőségével.

– **Mi a specialitása az ön rendelőjének?**

– Az, hogy 23 éve éjjel-nappal nyitva vagyunk Budapesten. Erre nem sok példa van. Kevés olyan helyet talál, ahol éjszaka megoperálják a kutyáját. Az országban, de talán a világon nincs olyan ember, aki 800 gyomorcsavarodás műtétet végzett volna el rajtam kívül.

– ?

– A gyomorcsavarodás többnyire éjszakai betegség. Este megetetik a kutyust, egy-két órán belül jelentkezik probléma, és ha nem kerül állatorvoshoz, reggelre elhullik a szerencsétlen. Az ilyen esetek nagy százalékban csapódnak le az éjszakai klinikákon.

– **Mikor alszik, doktor úr?**

– Hát, amikor lehet.

– **És ehhez a munkához keres most segítséget?**

– Jelen pillanatban hatan vagyunk, és még plusz egy embert keresek hozzá. Hét ember kényelmesebben ellátja ezt a feladatot.

*

Az első állatorvosi állásbörze legszembetűnőbb sajátossága a megyei kormányhivatalok széles körének részvétele volt, ami az esemény országos jellegét is erősítette. Vajon mivel volt magyarázható a megjelenésük? Kérdésünkre a Fejér Megyei Kormányhivatal asztalánál kerestük a választ.

– A hatósági állatorvosi állások betöltése több esetben gondot okoz a kormányhivatalok számára – tájékoztatott dr. Bráth Mária, a Székesfehérvári Járási Hivatal Agrárügyi Főosztályának főosztályvezetője. – A leendő állatorvos doktorok úgy gondolják, hogy a magánpraxisok és a

nagyobb állategészségügyi szolgáltató cégek jelentősebb anyagi és szakmai lehetőséget ígérnek számukra. Azért vagyunk itt, hogy megismertessük velük: igenis, a hatósági állatorvosi munka egy olyan terület a pályakezdők számára, ahol a legszélesebb körben bővíthetik az ismereteiket, az állattenyésztéstől kezdve az állatvédelemig.

– Tapasztalatunk szerint a kisállat-praxis rivaldafényben fürdik, ezzel szemben a nagyállat-praxis, az élelmiszerlánc-felügyeleti és a hatósági munka árnyékba került. Holott az utóbbiak legalább olyan fontosak, az állatorvosok egzisztenciáját tekintve is – mondta dr. Lukács Ákos járási főállatorvos, az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály vezetője. – Ezek a területeken kevés a jelentkező, s ez az állásbörzén is látszik. Azok a fiatalok, akikkel találkoztunk, elmondták, hogy sok újat hallottak tőlünk.

– **Gondolom, a hatósági állatorvos munkája sokkal inkább szabályozott.**

– A hatósági állatorvos az állategészségügyi, járványügyi, állattartási, állattenyésztési, állatvédelmi és a takarmány- és élelmiszerjogi jogszabályok betartását ellenőrzi, igazolja. Ezek a területeken olyan ismeretekre és gyakorlatra tesz szert, amit nagyon jól tud hasznosítani későbbi pályafutása során – hangsúlyozta dr. Lukács Ákos. – Nem tudják a fiatalok, hogy a kormányhivatali alkalmazottként magasabb fizetéssel kezdhetik a pályafutásukat, mint azok, akik egy rendelőbe kerülnek. Mi fix fizetést, fixen tervezhető szabadidőt ajánlunk, és szakmailag olyan tudást tudunk biztosítani, amely máshol nem szerezhető meg. Ezért várunk minden fiatalot, akár már az egyetemi képzés alatt, hogy

minél jobban megismerje a hatósági állatorvosi szakma szépségeit és felelősségét. Ezzel a felelősséggel a Magyarországon élő emberek egészséges ételmiszerrel történő ellátását, a járványok megelőzését és számos más, fontos ételmiszerbiztonsági és állategészségügyi célt szolgálhatnak – emelte ki dr. Bráth Mária főosztályvezető.

*

Mit mondjak, nem lepődtem meg, amikor megtudtam, hogy dr. Bándy Pál, a Magyar Országos Állatorvosi Egyesület főtitkára, a börze fő szervezője. Ő ugyanis az az állatorvos, aki a szakmai közélet hiányzó láncszemeinek kovácsa. 2014-ben megszervezte az I. Országos Állatorvos-Agrár Sportnapot, majd a következő évben az Országos Állatorvosbált.

– A hallgatóktól tudom, hogy nem rendelkeznek elegendő információval az elhelyezkedési lehetőségekről, sokan nem tudják, hogy mit is lehet csinálni evvel a diplomával, holott ez az egyik legnehezebben elvégezhető és legértékesebb diplomát adó egyetem. Könnyebb a helyzete annak, akinek a családjában van egy rendelő, vagy egy lovarda. De ez nem a többség.

A börze feladatául azt szabtuk meg, hogy mutassa be, milyen sok területen található a mi végzet-teink munkát a gyógyszergyártástól a kereskedelemig, a praxisoktól az ételmiszerbiztonságig. A másik oldalon is van igény a börzére, mert 41 kiállító vagy munkaadó jött el már az első alkalommal, ők akár 100-150 embert is felvennének.

Minden fiatalat bátorítok, hogy kérdezzenek azoktól, akik az asztalok másik oldalán ülnek, hiszen arra várnak, hogy odamenjenek hozzájuk érdeklődni.

Nem biztos, hogy csak az lehet a cél, hogy állást találjanak, az is hasznos, ha információt gyűjtenek, ha megtudják, mi az elvárás egy vidéki vagy budapesti rendelőben, továbbá hatósági területen; mit kínálnak és mit kell érte teljesíteni.

Horváth Anikó felvétele

Prezentációs verseny

Az EFOP-3.6.3.-VEKOP-16-2017-00005 azonosítószámú, a „Tudományos utánpótlás erősítése a hallgatók tudományos műhelyeinek és programjainak támogatásával, a mentorálás folyamatának kidolgozásával” című projekt keretében az Állatorvostudományi Egyetem versenyt rendezett hallgatói részére a prezentációs készségük bemutatására.

A május 8-án, az aulában zajló előadásokra való felkészülés során a hallgatók 4 felkészítő workshopon vettek részt. Ezeket Linda Zay coach és Kriska-Jámbor Judit tartották magyarul és angolul, valamint a szakmaiságot 4 PhD mentor ellenőrizte: Dénes Lilla, Bacsa Mónika, Somogyi Zoltán és Albert Ervin.

A prezentációs napot dr. Sótonyi Péter rektor köszöntötte, majd az Új Nemzeti Kiválóság Program keretén belül támogatott hallgatók előadásai

hangoztak el. Az első prezentációs versenyt dr. Gálfi Péter tudományos rektorhelyettes, a projekt szakmai vezetője nyitotta meg.

A verseny témája: Tudomány és innováció találkozása az Állatorvostudomány területén volt. Az előzetesen elbírált témákat 5-8 perces előadások keretében mutatták be a kiválasztott hallgatók és a szakmaiságon túl, kiemelten a prezentációs készségek bemutatása volt a cél.

Díjazottak:

1. Tóth Csaba, V. évfolyam,
 2. Erik Diez, V. évfolyam
 2. Rózsa Bernadett és Bernd Schulze Gronover, IV. évfolyam
 3. Laky Enikő, IV. évfolyam
 4. Sar kad i István, V. évfolyam
 5. Balajthy Bálint, V. évfolyam
- Innovációs Különdíj: Máté Lilla Katalin, V. évfolyam

A K&H BANK negyedik alkalommal kiírt fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázata 1,2 millió forinttal járul hozzá 8 tehetséges magyar hallgató értékes kutatómunkájának folytatásához.

Idén 14 felsőoktatási intézmény 41 karáról beérkezett 39 pályamunkát két fordulóban értékelt az ágazat legkiválóbb szakembereiből álló zsűri. Az Állatorvostudományi Egyetem állatorvosi szakáról mesterképzés kategóriában Laky Enikő Annamária 1. az Állatorvostudományi Doktori Iskolából PhD kategóriában dr. Fodor István 2. helyezést ért el.

Dr. Németh Tibor professzor, a Sebészeti és Szemészeti Tanszék és Klinika vezetője, klinikai rektorhelyettes dolgozószobájából távozva, a harmónia kifejezésre gondoltam. Sokféle jelentése van. Az egyik: ácskapocs, mellyel a tutaj gerendáit és a hajó deszkáit kapcsolták össze. A másik: a rendes körülmények között folyó élet. (És sorolhatnám a többi.) A kapocs nem áll messze a sebésztől, amit 1991 óta gyakorol, és amiből olyan könyve született, amit a hallgatók Tibliának neveztek el. Beszélgetésünkéből kiderül, „elméleti sebészt” nehéz elképzelni, de az igazán jó eredményességű sebészetnek az irodalmi képzettség is feltevéle. A harmónia előbb említett másik jelentése számára a család, a munka és a sport közötti összhangra utal.

Dr. Németh Tibor klinikai rektorhelyettes:

"Mindenkinek lesz majd egy első műtétje"

BALÁZS GUSZTÁV

– *Professzor Úr, ha az egyetem vezetését egy hadsereg vezérkarához hasonlítjuk, akkor ön melyik fegyvernemért felelős?*

– Bár voltam katona, nem szeretem a fegyvereket. Régóta látok el vezetői feladatokat, de a vezetői módszereim sem hasonlíthatók a hadvezetésben alkalmazottakhoz. Inkább mások intellektusára hatva igyekszem elérni azt, amit a feladat megkíván. De ha már így kérdezett, a hagyományos fegyvernemek a szimpatikusabbak számomra, mint például a lovaság. Én is sokat lovagoltam, ami egy állatorvostól jól is hangzik. A tüzérség szóba sem jöhet. A vadászpilóták közé sem sorolnám magamat, mert egyáltalán nem szeretek repülni. Összegezve: a kevésbé markáns vezetési stílus jellemez.

– *Az Állatorvostudományi Egyetemet „tanuló” újságíróként gondoltam, hogy a lövészek közé sorolnám...*

– Nehéz lenne tagadni, házon belül a sebészet egy hagyományosan invazív klinikai szakmának tűnik. Nyilván vannak is olyan területei, amikhez egy kicsit több fizikai „agresszió” kell, ilyen például egy ortopédiai műtét, de én a légyszervi sebészetet művelem, amiben a szakmai tudás dominál, és a be-

alján belém helyezik a bizalmukat, amikor rám bizzák szeretett állatukat. Informálnunk kell őket arról, hogy mik azok a bizonyítékok, amik alapján az adott műtét elvégzését javasoljuk és ez milyen veszéllyel, szövődéssel járhat, milyen utókezelésre lesz majd szükség. Empátia nélküli orvos klinikai területen nem tud az első vonalban dolgozni. És persze, ha a tulajdonos bizalmára vágyunk, akkor azért gyógyulni kell a betegeknek, ez alapvető feltétel. Szövődésmenyesen azonban nem lehet a klinikai tevékenységet végezni. Mindig elmondom a hallgatóimnak, hogy ha olyan kollégával találkozunk, aki azt állítja magáról, hogy 100 százalék sikerrel és 0 százalék szövődéssel dolgozik, akkor abban a pillanatban forduljanak sarkon és

"Ha a tulajdonos bizalmára vágyunk, akkor azért gyógyulni kell a betegeknek, ez alapvető feltétel."

avatkozások fizikai traumája sokkal enyhébb.

A klinika a szakma kirakata, és azon belül a sebészet különösen a rivaldafényben van. Épp emiatt kell megtanulni ezzel élni, és nem visszaélni. Naponta 10-15 olyan családdal kerülök kapcsolatba, akikkel korábban nem találkoztam. Különböző helyről jött, különböző végzettségű és képességű emberek ők és függetlenül a helyzetüktől, mindegyikkel meg kell találnom azt a hangnemet, ami

rohanjanak el tőle, mert az ilyen kollégától csak valótlan dolgokat fognak tanulni.

– *Honnan és hogyan került az Állatorvostudományi Egyetemre?*

– Tősgyökeres budapesti vagyok. Minimális időt töltöttem vidéken, eltekintve a Balatontól. Állatorvosi pályaválasztásom a '80-as években elég anakronisztikusnak tűnt, hiszen az emberek az állatorvost csak és kizárólag vidéken prosperáló értelmiséginek tekintették, aki leginkább

gazdasági állatos vagy vegyespraxist visz.

– **Cszimában jár...**

– ... és így eszik-iszik jókat. Barátja a helyi nobilitásoknak, fontos szereplője a vidéki társadalomnak. Egy távoli rokonom volt körzeti állatorvos, nem is ismertem, generációk választottak el bennünket. Édesanyám viszont a Semmelweis Egyetemen szülészetet és nőgyógyászatot művelt és oktatott negyven éven át, onnan ment nyugdíjba. Orvosként mindig mondta, kisfiam, legyél te is inkább ember orvos, de ha jól tanulsz, egyébként az lehetsz, ami akarsz. Én viszont soha nem gondoltam, hogy embereket gyógyítsak. Talán azért sem, mert édesanyám rengeteget ügvelt. Előfordult, hogy éjjel kétszer is behívták szülés levezetésére. Azután sebésszé lett fiát is elérte a végzet: Hús éven át bőven teljesítettem ügyeleti szolgálatot. Azt azonban a kezdetek kezdetén elhátároztam, hogy kizárólag kisállatokkal foglalkozom. A gimnázium elvégzését követően azonnal felvettek.

– **Milyen állatai voltak otthon?**

– Még kiskoromban egy tengerimalac, majd kutyák. Az utóbbiaknak – lévén, hogy lakótelepi lakásban élünk – rendszeresen az a sors jutott, hogy a nagymamámhoz kerültek vidékre. Ott könnyebben lehetett németjuhászt tartani. De volt egy testközelemben lévő kutyám is, egy spániel, akit nemrég, 16 évesen kellett elaltatni. Hosszú éveken át lovagoltam, például a balatoni üdülőnk melletti lovas iskolában, Siófokon, ahol állatgondozói feladatok elvégzése fejében kaptam lovaglási lehetőséget úgy 15 nyáron át.

– **A rendszerváltás idején végzett, 1991-ben. Akkor indultak az állatorvosi magánpraxisok. Ön mégis az egyetemet választotta.**

– A magánpraxisok azok számára jelentettek vállalkozási lehetőséget, akik már jó nevű állatorvosok voltak, tőkével rendelkeztek és hitelképesek voltak a bankoknál. De közvetve rám is hatott a változás: végzésem után rögtön állást ajánlottak számomra a tanszéken, mert gyakorlatilag kiürült

a sebészet. Hét szabad státusz volt! Azonnal elfogadtam, hiszen mint végzett állatorvos, beosztott alkalmazottként sem nagyon tudtam volna belekóstolni a magánpraxisok világába, mert a „nagy nevek” rendelőkben jobbára is még csak asszisztensekkel dolgoztak együtt.

– **Azóta közel harminc év telt el. A mai hallgatók a Kisállatok Lágyszervi Sebészete és Műtéttana című tan- és kézikönyvét forgatják és el is neveztek Tibliának. Kell-e ettől nagyobb megtiszteltetés? S persze, aki körülnéz az egyetem könyvesboltjában, azonnal rájön, mintha egy felsőkategóriás autómárkát látna.**

– Sokan megjegyezték, milyen sokba kerül a könyvem, de hadd jegyez-

zem meg: 3088 angol vagy más idegen és magyar nyelvű irodalmi forrás felhasználásával, 674 illusztrációval készült és ékes magyar nyelven kapja meg bárki 35 ezer forintért. Ez egy közepesen nagytetű kutya ivartalanítási műtétének az ára. Egy jó praxisban napi 4-5 ilyen, harmincötven perces műtétet végeznek el és ha így vesszük, akkor mindjárt más az ár megítélése. Ha valaki megveszi, s egyetlen új műtétet megtanul belőle, már bejött az ára.

Ami pedig a diákok névadását illeti, valóban jólesik. A méretei „hangsú-

lyosak”, mint a Bibliáé. Aki aktívan gyakorolja a vallását, elég jól megtanulja. A Tiblia egyszerre tükrözi a hallgatók és a szerző teljességre való törekvését a sebészet eme területén.

– **Hogy lehet ennyi kiváló fényképet összegyűjteni?**

– 25 évi munkával. A könyvet az első betűjétől az utolsóig én írtam és én olvastam el a forrásokat is. A munkát az tette lehetővé, hogy kisállatsebészet területen Magyarországon és régióinkban egyedülként rendelkezem európai sebész specialista szakvizsgával. Ez úgy szerezhető meg, hogy teljesíteni kell egy 4-5 éves előképzettségi követelményt, majd jó pár éves vizsgakurzust abszolválni, amihez több tízezer oldal irodalmat kell elolvasni. Az utolsó öt év 4-5 releváns folyóiratának valamennyi állatorvosi sebészeti cikkét, adatát ismerni kell, mert a vizsga ennyira részletes. 2013-ban vizsgáztam, akkorra a könyv anyagának nagy része összegyűlt.

A sebészi gyakorlathoz nem spórolható meg egy bizonyos műtétszám, magyarul az „elméleti sebész” soha nem jó sebész. Az igazán sikeres sebészetnek azonban a szakirodalmi képzettség is feltétele, így ahogyan mondani szoktam, nem minden sebésznek kell a „szike Paganinijének” lennie: egy különösebben extra manuális képességekkel és ügyességgel nem rendelkező állatorvos is lehet kiváló sebész, ha ismeri a korlátjait és azokat képzettséggel, olvasottsággal, szakmai alázattal és önfegyelemmel kompenzálja.

– **Mi ma a tudomány csúcsteljesítménye az állatorvosi sebészetben?**

– Napjainkban a minimálisan invazív sebészet, aminek az a célja, hogy a beteg minél kisebb traumán essen át a műtét alatt. Humán gyógyászati példát említve, régen félbe kellett vágni egy embert az epehólyag eltávolításáért. Ma erre a „kulcslyuk-sebészet” is alkalmas. Egy másik érdekes terület a telesebészet, vagy robotsebészet, ami lehetőséget ad az orvosoknak arra, hogy távolról végezzék el a beavatkozásokat.

– **Ugye nem mondhatjuk, hogy egyszer majd megszűnik ez a szakma?**

– Amíg lesznek olyan betegségek, amelyek anatómiai korrekciót igényelnek, illetve anatómiai, morfológiai korrekcióval gyógyíthatók, vagy javítható általuk a beteg állapota, a mechanikai, fizikális beavatkozásoknak helyük lesz. A vele született fejlődési rendellenességek, a fizikai jellegű elváltozások, mint például a traumás sérülések, vagy a perforáció, fizikális beavatkozás nélküli gyógyítását nem is tudom elképzelni másképp. Szövet-sérülés nélkül nem lehet műteni. Még a nyelőcsövön vagy a gyomron át elvégzett műtétek is okoznak „lyukat” a szervezetben, ha nem is láthatóan.

– Az egyetem klinikái az ön felügyelete alatt működnek. Mik e rendszer főbb jellemzői?

– Az István utcai klinikai tömbben a hagyományos belgyógyászat, szülészet, sebészet található, amely 2006 óta harmonikus szakmai együttműködési rendszert alkot. Ezt egészíti ki az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszék tevékenysége. A harmadik elemet az állói lógyógyászati és a haszonállat klinika képviseli. Általánosan jellemző a klinikáinkra, hogy az országban az adott terület legnagyobb szakmai tudását képviselik és a felszereltségük is az elsők közé sorolható.

– Azt mondta, hogy naponta 10-15 állat gazdájával találkozik. Ez azt jelenti, hogy ilyen sokat is műt?

– Ezek a találkozások részben műtétekkel kapcsolatosak, részben konzultációk. A kisállat sebészetben átlag napi 8-10 műtétet végzünk, az én reszortom napi 3-4 műtét. Arra töreksem, hogy heti egy napon utolérjem magamat a papírmunkában, de ez az utóbbi hetekben nemigen sikerült. Ilyenkor nyilván éjjelre és hajnalra tevődik át az adminisztratív tevékenységem.

– Mi volt a legnagyobb sebészi sikerélménye?

– Egy Münchenben dolgozó kollégánál után én voltam a második Európában, aki kutyában sikeres veséátültetést végzett a '90-es évek végén. Publikáltam is. Ez volt a leghangosabb sikerem. Emellett számos

területen Magyarországon először hajtottam végre bizonyos műtéteket, de ezeket nem mind publikáltam. A kollégák azonban ezekről is sejtik, hogy hozzám fűződnek. A mai napig van jó pár műtét, amit jóformán egyedül végzek az országban. Ezek olyan ritka beavatkozások, hogy egy általános praxisban dolgozó orvosnak esélye sincs rá, hogy találkozzon velük. Számos külföldi tanulmányút is segített ahhoz, hogy el tudjam ezeket a műtéteket végezni.

– A tavalyi ballagáson, a Marek József előadóban azzal a gondolattal búcsúztak a hallgatók, hogy ott találkoztak először a csodával határos gyógyulások világával. Vajon észreveszi-e a hallgatók ilyen esetekben jelentkező megindultságát a tanár?

– Igen. A sebészetet mindig körbeöleli egy jótékony misztikum, egy kód, amely nemcsak a laikusok, hanem az egyetemi hallgatók előtt is megjelenik. Majd egyszer csak felszlik, és rácsodálkoznak arra, hogy ez milyen klassz, és végső soron milyen „egyszerű” is. Mert engem látva, aki 27 éve operálok, megjegyzik, ők nem is gondolták, hogy ez a sebészet ilyen egyszerű. Azt felelem nekik, hogy rendben van, de mindenkinek lesz majd egy első műtétje, ahogyan nekem is volt, és akkor majd ugyanerre gondoljanak vissza!

– Ön azt tanácsolta a végzeteknek, hogy alapítsanak családot, legyenek gyermekeik, mert a legnagyobb állatorvosi sikert is felülmúlja a legkisebb család öröme.

– Azt is mondtam a hallgatóknak, hogy az emberi kapcsolataikat legalább olyan fontosnak tartásuk, mint azt, hogy jó állatorvosok legyenek. Jogosan éri kritika Európát azért, mert kivesszőben van, vagy harmadnegyedrangúvá válik a családi kohézió és talmi, alságos, felületes, virtuális kapcsolatokról áll sokak élete. Családcentrikus vagyok. Három „jól sikerült” gyermekem van ugyanattól a csodálatos feleségtől, ami napjainkban igazán nagy dolog, azt hiszem. Vallom, hogy lehet valaki a tudományban sikeres, ünnepezt szakember, de egy idő után minden szakmai siker megkopik, az ember elmegy nyugdíjba, elfelejtik. Ami marad, az csak a család. Családból jövőnk, családba érkezünk, és a kettő között jó, hogy ha sikeresek és hatékonyak vagyunk egy szakterületen. Én igazán komolyan veszem a feladataimat, de ahogy kilépek az egyetem kapuján, le tudom tenni a terhet a vállamról. Amikor hazaérek, édesapa vagyok. S ha éppen nem hazamegyek, akkor egy másik nagy szerelemnek, a futballnak áldozok. A mai napig MLSZ igazolt labdarúgó vagyok a BEAC öregfiúk között. A csapatban „csak” a Németh Tibi vagyok, az egyik csatár. Ebben a bajnoki szezonban házi gólkirályként 22 gólt lőttem. De büszke vagyok arra is, hogy a Magyar Állatorvos Labdarúgó Válogatottban is játszom annak 2000-ben történt megalakulása óta.

– Mi a kedvenc helye az egyetemen?

– A műtő! A testi és lelki koncentráció központi helye, ahol a sebész maximális értelmi és fizikai készségben végzi a munkáját. Szeparált és különleges területe ez az egyetemnek és az életnek is. Ha úgy tetszik, ott lehet a legjobban kapcsolódni is, mert az ember akkor minden mást elfelejt, és a betegre összpontosít.

Fehér Sára sokoldalú egyéniség. Közöltük verseit, cikkét a Soproni Egyetemen kezdeményezett kapcsolatfelvételtől; témákat ad, szerzőket ajánl. Az első számunktól kezdve segíti az UNIVET szerkesztését. A harmadéves állatorvostan-hallgatót a Költészet napján választották meg a hallgatói önkormányzat elnökének. Az is a művészetek iránti vonzalmát jelzi, hogy amikor egy nyári zápor után helyet kerestünk a parkban, ahol csendben elbeszélgethetünk, az őshonos magyar kutyák övezte padsorra mutatott: – Ott jó lesz!

Beszélgetés Fehér Sára EHÖK elnökkel

"A felnőttvilág kopogtat az ajtónkon"

BALÁZS GUSZTÁV

– *Mi jut eszébe a fehér színről?*

– Könnyen be lehet festeni. Feketével párban az ellentétek játéka.

– *Párducmintás szemüvegkerete, virágmintás sálja és burgundi lila bőrkabátja színes személyiségével harmonizál.*

– Valóban, sokféle érdeklődésem van, sokféle figyelek. A művészetek, a sport, a kirándulás, az állatorvostudomány és az érdeklépés állnak a közép-pontban.

– *Az ország melyik tájáról és hogyan került az egyetemre?*

– Vidéki lány vagyok, a Somogy megyei Berzencén lakom. Tizenkét évig Csurgón, a Csokonai Vitéz Mihály

Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium volt a második otthonom, ahol a nagy magyar klaszszikus egy évig segédtanítókodott. Édesanyám persze nagyobb hatást gyakorolt rám, ő íratott be az intézménybe, ahol egy időben igazgató és igazgatóhelyettes is volt, s ma is matematikára és fizikára tanítja a diákokat. Édesapa őstermelő, fenőfák kerülnek ki a kezei alól, min-

"Hétről hétre sok minden változik bennem"

den évben boldogságot visz a családokhoz a legszebb ünnep estéjére.

– *Nem mondhatjuk, hogy innen egyenes út vezetett az István utcába!*

– Pedig kiskoromtól feltűnően szerettem az állatokat! A gimnáziumi évek alatt biológia és kémia fakultációra jártam, s amikor egy nyílt napra elutaztam az Állatorvostudományi Egyetemre, megfogal-

mazódott bennem a gondolat, hogy itt kell folytatnom a tanulmányaimat, és elsősre fel is vettem.

– *Milyen érzés immár harmadik éven tudni, hogy az itteni hallgatók közössége kimagaslik a képességeivel, tudásával a mezőnyből?*

– Mi tagadás, érzékeljük, hogy itt nagyobbak az elvárások, mint egy átlagos felsőoktatási intézményben, és a mindennapi életvitelünkben megmutatkozik, hogy tényleg sokat tanulunk. Korosztályos társaink meglepve hallgatják történeteinket gyakorlatainkról, teleplátogatásainkról, boncolásokról.

– *Kezdi átérezni az állatorvosi hivatás és az élet közvetlen kapcsolatát?*

– Tudom, nagy tétje van annak, hogy mi magunk milyen tudással állunk a rendelő betegek vagy egy telep állatállománya elé, hiszen sokszor rajtunk múlik majd, sikerül-e megmenteni egy állat életét. Ez a találkozás ruház fel bennünket hatalmas felelősséggel. Hétről hétre sok minden változik bennem, érzem, hogy ebben a szakmában felelősséget kell tudni vállalni és ezt is meg kell tanulni. A felnőttvilág kopogtat az ajtónkon.

– *Hogy tanul?*

– Általában egyedül, a saját tempóban. A kollégiumban vagy otthon, a falumban, mert ha csak tehetem, családi körben vagyok. A vidék és csendje mindig feltölt energiával. Újabbán a könyvtárat is gyakrabban látogatom. Időnként hallgatótársakkal közösen is átrágnjuk magunkat a tantárgyak nehezebb témaköreire.

– *A hatodik félévben járva, hogy érzi, az állatorvosi tudás hány százaléka áll már rendelkezésükre?*

– Bár a tanulmányi idő felét már elhagytuk, de tisztában vagyunk vele, hogy az első két év „csak” az alapozás volt. Ezért én 40 százalékot saccolok. Belekóstoltam már a kutatás ízebe is, daganatellenes terápiával kapcsolatban, de a diákköri dolgozat feltehetően ötödévben

születik majd meg. Várom a klinikai tárgyakat, gyakorlatokat, s egyaránt nyitott vagyok a kis- és nagyállatgyógyászat iránt.

– **Minden nap be kell járnia az egyetemre?**

– Már harmadévben is szinte minden nap van gyakorlatunk, ezért igen. A belgyógyászatban a diagnosztika, a sebészetben a röntgenképek készítése, értékelése, az aneszteziológia alapjait tanuljuk és akkor még nem beszéltem a takarmányozásról, parazitológiáról és a gyógyszerteranról. Szóval, nem unatkozunk.

– **Mi volt eddig a legnagyobb szakmai élménye?**

– Nagy örömmel töltöttem el a második év utáni tenyésztési és takarmányozási gyakorlatot egy ismerős tejelő szarvasmarha telepen. Fejhettünk hajnali négykor, az állatok között járkáltunk. Azóta is visszavágyunk oda mindnyájan, akik együtt voltunk ott. Kisállat-rendelőben még csak egy-kétszer voltam vidéken, remélem, hogy ennek a világgával is mielőbb megismerkedhetek.

– **Az érdekképviselő területén nem számít újoncnak, hiszen eddig az EHÖK kommunikációs vezetője volt.**

– Már a középiskolában is főszerepet vállaltam a közösségi életben. Az egyetemen évfolyamfelelős vagyok az első évtől kezdve. Nagyon szeretem évfolyamtársaimat, és hálás vagyok érte, hogy egy ilyen közösség tagja lehetek, amit ők és a többi hallgatótársam alkotnak. Első évemben az évfolyamom mellett azazal is szerencsém volt, hogy a gólyatábori mentorom Erdélyi Jázmin Luca lett, aki az önállóvá vált egyetem első EHÖK elnökeként úttörőként hozta létre az érdekképviselő István utcai rendszerét. Az ő példája bátorított és bátorít most, elnökként is.

– **Milyen eredményt sikerült felmutatnia?**

– Büszke vagyok rá, hogy partneri kapcsolatot alakítottunk ki a Soproni Egyetemmel, mert úgy érzem, jó az,

hogy ha van olyan társ felsőoktatási intézmény, amellyel szorosabb együttműködést ápolhatnak a hallgatók. A feladatot persze könnyebbé tette, hogy a testvérem erdőmérnöknek tanul a hűség városában. A hasonló mentalitás és az egyedül művelt szakmai területek is tartós kapcsolatot ígérnek a jövőre nézve.

"Nagyon szeretem az évfolyamtársaimat, és hálás vagyok érte, hogy egy ilyen közösség tagja lehetek, amit ők és a többi hallgatótársam alkotnak."

– **Hogyan lett elnök?**

– A tavasszal voltak a választások. Előbb küldötté választottak, majd a küldöttgyűlés – amiben öt magyar állatorvos, három külföldi állatorvos és egy biológushallgató kapott helyet – április 11-én engem választott elnöknek. Az EHÖK eddig egyébként 7 főből állt, most emelkedett 9 tagúra.

– **Milyen a kapcsolata a külföldi hallgatókkal?**

– Néhányukat ismerem személyesen is. A magyar kapcsolattartók vagy az Erasmus program révén közvetve is informálódok a helyzetükről és a törekvéseikről. Benne van azonban a levegőben, hogy javítani kell a magyar és a nemzetközi diákok közti kapcsolatokat, e téren hiányokat tapasztalunk. Jelenlétük olyan lehetőség, amit jobban ki kel-

lene használnunk látókörünk szélesítéséhez, kapcsolataink gazdagításához. Nemzetközi környezetben szerezzük a diplománkat, jó lenne ennek előnyeiket majdan a szakmagyakorlásban is élvezni.

– **Mik a nyári feladatok az EHÖK-ben?**

– A gólyatáborra történő felké-

szülés. Valószínűleg maradunk a Balaton közelében. A táborat augusztusban egy gólyatalálkozó előzi meg, és a mentorokat is felkészítjük egy csapatépítő napon.

– **Véleménye szerint miképp lehetne tovább erősíteni az egyetem márkáját?**

– Nagyon jó a hírnevünk, aminek egyik fokmérője a sokszoros túljelentkezés. De hogy még ezt is fokozni lehet, arra kiváló példa volt a középiskolások számára meghirdetett állatorvosi verseny, amit még az elődöm, Orodán Tamás indított el. Ez szintén úttörő módon avatta be a résztvevőket a szakma rejtelmeibe, elősegítve, hogy többen tudatosabban készüljenek intézményünkbe. Emellett létjogosultsága lehet apróbb változtatásoknak. Mire gondolok?

Külföldi példát említek, ahol is a klinikán különböző színű öltözetben dolgoznak a hallgatók aszerint, hogy milyen gyakorlaton vannak.

– **Mi a kedvenc helye az egyetemen?**

– A hallgatói centrum előtt, a kis szökőkút mellett szeretek üldögélni a fűben egy-egy sikeres vizsga után. Persze nem egymagamban, hanem a baráti körrel. Megiszunk egy-egy sört és örülünk, hogy ezen is túljutottunk. Kivételes az állatorvosi kampusz, egy hatalmas zöld sziget a házak között büszke vagyok rá, hogy itt tanulhatok.

– **A hallgatói koncert néven ismertté és hagyományossá vált rendezvény évről-évre bizonyítja, a legendá állatorvosok, biológusok között is többen rendelkeznek művészi vénával. Elsősorban zenészek és az énekkar állnak a pódiumra, de prózát is hallani az esteken. Ön a saját költeményeivel lépett fel idén is. Mikor kezdett verselni?**

– Az általános iskolában egyszer csak így történt. Feltehetően a nagymamámtól ered a költői vénám, aki sokat írt. Szemléletemet Pilinszky János költészete határozza meg, csodálatos, ahogyan ő látta verseiben a világot.

– **Hogy születnek a versei?**

– Egy szó, egy mondat, egy pillanat ihlet meg legtöbbször, s ezek köré építem fel a versemet. Egy másodperc szüli tehát a gondolatot.

– **Milyen sűrűn vannak ilyen másodpercei?**

– Egyre beljebb jutva a tanulmányok erdejébe, amit most az EHÖK elnöki feladatok is sűrítenek, egyre kevésbé veszem észre az ilyen kis ihleteket. De nem kerülöm ki őket, ha érkeznek, így elfordul, hogy percekben belül meg is írom, amit szeretnék.

– **És utána el is mondja...**

– ... Az írás magányos dolog, a felolvasás izgalommal jár, viszont jó érzéssel tölt el, hogy meghallgatnak.

– **Mivel foglalkozik szívesen a szabadidejében?**

– Futok, erőnléti edzéseket végzek, s

már belekóstoltam a jógába is. Ezt szeretném rendszeresíteni. Ha nem tudok hazautazni, akkor felkeresek egy múzeumot. Budapesten ebből elég gazdag a választék. Különösen a festményeket szeretem tanulmányozni. Ez nagyon pihentető számomra. Moziban mindenevő vagyok: a Marvel-filmektől a drámákon át a művészfilmekig kísérem figyelemmel a felhozatalt. Vonzanak az építészeti értékek is. Igaz, ezekhez gyakran el kell utazni. Először tehát fáradni, majd feltöltődni. Legutóbb Antoni Gaudi leghíresebb épít-

Alitól származik a következő gondolatsor: „A lehetetlen csupán egy nagy szó, amellyel a kis emberek dobálóznak, mert számukra könnyebb egy készen kapott világban élni, mint felfedezni magukban az erőt a változtatásra. A lehetetlen nem tény. Hanem vélemény. A lehetetlen nem kinyilvánítás. Hanem kihívás. A lehetetlen lehetőség. A lehetetlen múltó pillanat. A lehetetlen nem létezik.”

– Nagyon régen, már majdnem nyolc éve választottam ezt a mottót. Igyekszem belőle táplálkozni, hogy

ne adjam fel, legyen kitarató. Hiszen olyan feladatokot kapunk, amiket a legtöbb esetben meg tudunk oldani, aminek a kulcsa, hogy ne adjuk fel.

– **Hogyan képzeli el a jövőjét?**

– Jó lenne negyed- vagy ötöd-éven kijutni külföldi részképzésre. Szívesen tölteném ott a II. félévet is, amennyiben lehetőség adódna rá.

Szeretném jó eredménnyel végezni az egyetemet és jó elnöke lenni az önkormányzatnak. A szakmában kívánok elhelyezkedni. Szívesen dolgoznék állattartó telepen is és az is tetszik, hogy közös nagy praxist visznek állatorvosok klinika jelleggel, specializáltan. Ez

"Olyan feladatokat kapunk, amiket a legtöbb esetben meg tudunk oldani, aminek a kulcsa, hogy ne adjuk fel."

ményében Szent-Család Templomban jártam, Barcelonában.

– **Mintha kedvenc idézetének szellemében járna el. Muhammad**

nyugaton már elterjedt, véleményem szerint a mi generációnknak ez nagyon jó és jellemző lehetőség lesz egy tartalmas pályáivízhez.

Közel tíz évfolyamnyi középiskolást ért el az Állategészségügyi Verseny

A Hallgatói Önkormányzat ősszel különleges, új kezdeményezést indított, amelynek célja a biológia és az orvostudományok iránt érdeklődő középiskolások figyelmének felhívása fontos állategészségügyi kérdésekre, érdekességekre továbbá egyetemünkre, hogy izelítőt kapjanak az állatorvoslás különböző területeiről. A kezdeményezésre több mint 300 csapat jelentkezett, összesen mintegy ezer diákkal (egy csapat 3 tanulóból állt) az ország minden részéből.

REINITZ LÁSZLÓ Z.

Az első három, internetes forduló során alakult ki a döntő tízcsapatos mezőnye, akiket 2 napig vendégül láttak a kollégiumban és érdekes programokkal színesített, színvonalas vetélkedő keretében dőlt el a rengeteg értékes nyeremény sorsa.

A szponzorok jóvoltából a döntősök meglátogatták a Richter Gedeon Gyógyszergyárat és az apajpusztai Szomor Farmot is, ahol a Természetvédelmi Park területén tartott őshonos magyar fajtákkal és tartástechnológiájukkal ismerkedhettek meg. A sokrétű verseny során pedig az Anatómia Tanszék és a Kémia Tanszék is szervezett nekik izgalmas feladato-

kat: titrálást, boncolást, csontfelismerést, csupa olyan dolgot, amiről elméletben már tanulhattak, de most először volt lehetőségük a gyakorlatban is megkeresni egy vakbelet vagy kézbe venni egy madár csontjait. Ezen kívül is rengeteg elméleti és gyakorlati problémát kellett megoldaniuk, kreativitásukkal, ügyességükkel a szervezőket is meglepve.

A győztes csapat a „Fél hatökör” lett (Székesfehérvár, Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium), a második helyet a „Niche” szerezte meg (Orosháza, Tánacsics Mihály Gimnázium), a dobogó harmadik foka a „Zoonozigóták” (Budapest, Vörösmarty Mihály Gimnázium) csapaté. Különdíjat kapott a „Niche” az internetes fordulók összesített

nos és fontos kezdeményezés a szervezők részéről.

A döntő résztvevői a szponzorok (Állatorvostudományi Egyetem, A/3 nyomda, Alpha-vet Kft., Ceva-Phylaxia Kft., Fressnapf Hungaria Kft., Hari Kebab, Nébih, Park Állatgyógyászati Centrum, Richter Gedeon Nyrt., Royal Canin, Szomor Farm, Virbac) bőkezűségének hála az életre szóló élményen kívül rengeteg értékes nyereménnyel is gazdagodtak, többek között könyvutalványokkal, kutyatáp csomagokkal, sztetoszkópokkal.

Egyetemi oktatóként számomra is nagy élmény és megtiszteltetés volt, hogy részt vehettem a lebonyolításban, hiszen nemcsak a középiskolások tettek ki magukért, hanem a szervezők (Orodán Tamás HÖK elnök mellett Ruff Alexandra, Kondor Milán és Pesti József főszervezők) is maradandó értéket alkottak, áldozatos munkájukhoz ezúton is gratulálok. Biztos vagyok benne, hogy egy

első helyéért, amelynek részeként az afrikai sertéspestisről készített rendkívül kreatív videójuk akár egy hivatalos felvilágosító kampányban is megállná a helyét, a youtube-on „Óda az ASP-ről” címmel tekinthető meg. De nemcsak hazsonállatokról volt szó.

A tudatos kutyatartás szellemében a csapatoknak korábban el kellett látogatniuk egy állatmenhelyre is, ami önmagában is egy nagyon hasz-

hagyomány megteremtésében vettek részt és már előre várom a jövő évi, II. Országos Állategészségügyi Versenyt.

Jakab Flóra felvételei

Hősök Napja Emlékezés megbecsüléssel, tisztelegve

A Magyar Országos Állatorvos Egyesület, a Magyar Állatorvosi Kamara és az Állatorvostudományi Egyetem május 25-én rendezte meg a Hősök napi megemlékezését. Az esemény első része az eső miatt az aulában zajlott, ahol dr. Harmath Levente szavalt a Ábrányi Emil ÉL a magyar című versét, majd dr. Gönczi Gábor, a kamara elnöke mondott beszédet. Végül a Gyógyszertani Tanszék, a Kémiai Tanszék és a Központi Könyvtár falán elhelyezett emléktáblákat koszorúzták meg.

– A mai napon a Magyar Hősök Emlékünnepére alkalmából emlékezünk – kezdte beszédét dr. Gönczi Gábor. – Az ünnep eredete az 1917. évi VIII. törvényre vezethető vissza. E jogszabályban mondták ki először, hogy nemzetünk hősi halottainak kegyeletteljes tiszteletét megfelelő módon kifejezésre kell juttatni és az utókor számára meg kell örökíteni.

Ezt követte az 1924. évi XIV. törvény, amely a hősök emlékünnepének megrendezését hét pontban szabályozta. Egy 1942. április 25-én kelt körrendelet kimondta, hogy 1938 óta új hősök áldozták életüket a hazáért és emléküket ugyanolyan kegyelettel és tisztelettel kell megőrizni, mint a korábban elesettekét.

1945-ben véget ért a rettenetes emberi áldozatokkal, közöttük a magyarság nagy emberáldozatával járó

második világháború.

Mintha a két korábbi törvény meg sem született volna, a szocialista Magyarországon e napot nem ünnepele-ték fél évszázadon át.

A rendszerváltás után a történelmi igazságtéves részeként, 1992-ben a budapesti Ludovika Akadémia épülete előtt újból felállították a hősök emlékművét és május utolsó vasárnapján, a Hősök Napján ismét fejet hajtottak a világháborúk hősi halottainak, katonai és polgári áldozatainak emléke előtt. Az ezt követő években aztán egyre több felől hallhattuk, hogy megemlékeztek hőseinkről.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése a 2001. évi LXIII. törvény alapján a magyar nemzet soha el nem múló hálája jeléül, a ma élő és a jövő nemzedékek okulására, a hősök dicsőségére minden esztendő május hónapjának utolsó vasárnapját a Magyar Hősök Emlékünnepévé nyilvánította.

A magyarság hosszú, nehéz történelme során, különösen a honfoglalás és Szent István király ezer esztendővel ezelőtt történt államalapítása óta a haza megszállhatatlan fia és leánya harcolt fegyverrel vagy a nélkül Magyarországon, a magyar nemzet védelmében, illetve vállalt vértanúságot a hazáért. Tetteik nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy fennmaradt a magyar nemzet és a magyar állam.

Emlékezz magyar!
„Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt;
Ez, melyhez minden szent
nevet
Egy ezredév csatolt.”

Gyökereid vérrel szentelt földbe kapaszkodnak és több, mint ezer év óta növekszenek. A múltjának tisztelete nélkül gyökerelenné válik a nemzet és gyökerei nélkül elsorvad a test is, hangsúlyozta a kamara elnöke.

Nemzetünk hőseinek többsége nem a bíborban születettek közül származott, hazánkért a legtöbb áldozatot a középréteg és a nép egyszerű gyermekei hozták meg. Közülük soknak nem magyar volt az anyanyelve mégis, amikor a sors úgy fordult, e nemzet szabadságáért odaadták a legtöbbet, amit ember a földi létében adhat, az életüket adták hazánkért.

Álljunk meg és emlékezzünk 1526, 1711, 1848 és 1956 hősi halottaira.

Külön is megemlítem a magyar Golgota hőseit, a dicsőséges aradi vértanúkat. Hőseink között örmény, osztrák, német, horvát, szerb származásúak vannak. Egy alapvetően közös bennük, harcoltak a magyar szabadságért és függetlenségért, majd a szabadságharc bukása után lecsapott rájuk a bosszú és megölték őket. Meghaltak a magyar hazáért.

Hivatásunk dicsőségével gondoljunk a morvaországi Morsitzban született Zlamál Vilmosra is, aki 35 éves koráig magyarul sem tudott, az 1848-as forradalom idején mégis nagyszerűbb magyar embernek mutatkozott sok született magyarnál és végül ő az egyik legdicsőbb emlékeztető magyar állatorvosunk.

Emlékezzünk hivatásunk hőseire a világháborúkban és az 1956-os forradalomban:

– a Magyar királyi Önálló Egyetemi Rohamzászlóalj, illetve az 1944-ben nyugatra telepített állatorvosi egyetemi tanszázad tagjaiként harcoló állatorvostan-hallgatókra,

– Tatay Zoltán állatorvostan hallgatóra, aki 1956. október 24-én a budapesti Horváth Mihály téren vesztette életét,

– azokra az állatorvostan hallgatókra, akik Urbányi László, az Állatorvostudományi Főiskola igazgatója megbízásából 1956. októberében Bécsbe utaztak, hogy a Máltai Lovagrend által felajánlott gyógy- és kötszereket Magyarországra hozzák a Péterfy Sándor utcai kórház beteg-ellátásának a megsegítésére, – és azokra az állatorvos hallgatókra, akiket Urbányi professzor úr megbízott az intézmény védelmé-

nek, őrzésének a megszervezésével, az élelmiszer beszerzésének lebonyolításával.

Ők a mi hőseink.

Bízunk abban, hogy soha többé nem fordul úgy a sors kereke, hogy bárkinek is hálnia kelljen a magyar szabadságért.

Mi magyarok leginkább csak a haláluk után becsüljük meg a közöttünk élt kiválóságainkat.

Hősnek tekintem néhai Tuboly Tamás kollégánkat, Karunk fájdalmas veszteségét, a kiváló kutatót, a közösségért dolgozó szakembert, akit az Isten élete virágjában szólított magához. Az előadót, aki az állatorvos kollégáinak tartott továbbképzés közben, az előadói teremben hunyt el.

„Csak a jók mennek el, ők hagynak el,

Mit ők hoztak el, ők viszik el.”

Miért?

Az én gondolataim nem a ti gondolataitok és az én útjaim nem a ti útjaitok – mondja az Úr.

Kérdéseink itt a Földön részben válasz nélkül maradnak.

A miértre nem kapunk választ, nekünk más a feladatunk:

Emlékezzünk megbecsüléssel tisztelegve!

Néhány percig gondoljunk a mindennapi hőseinkre is, akik békeidőben hittel és becsülettel dolgoznak embertársaikért, a közösségért, a magyar hazáért. Legtöbbször névtelenek ők és a megbecsülésükről sokszor megfeledkezünk.

Hétköznapi hőseink az orvosok, a pedagógusok, tanárok, a katonák, a tűzoltók, a rendőrök. Akiknek kezében van a jelen és a jövő generációk egészsége, nevelése, mentális állapota, hazaszeretete, biztonságos élete.

És igen, Kollégáim, ide tartozunk mi, állatorvosok is.

Mi állatorvosok általában halkán végezzük a mindennapi feladatainkat és szolgáljuk a hazánkat. Tudatosítanunk kell a társadalom tagjaiban, hogy az állatorvosok korszerű és hozzáértő szakmai munkája nélkül nem létezhet élél-

miszerbiztonság, modern mezőgazdaság és közegészségügyi biztonság.

Különösen most, hogy hazánkban is olyan nagy gazdasági kárt okozni képes betegségek jelentek meg, amelyek ebben a régióban még soha nem fordultak elő.

„Bújt az üldözött s felé
Kard nyúl barlangjában,
Szerte nézett, s nem lelé
Honját a hazában.”

Amikor a költő szent versében a magyar nép zivataros századai történéseinek összefoglalása után csodálatos ritmusban váltogatja az idősíkokat, azzal egyértelműen a jelennek és a jövőnek is üzen.

Mégpedig azt, hogy a hosszú és tragikus küzdelem, nagy véráldozatok után sem mennek jól a dolgaink. A magyar történelem nagy fordulópontjaiból két tanulságos következtetés is levonható: egyrészt az, hogy a dicső pillanatainkat eredményességüktől függetlenül minden esetben a társadalmon belüli összefogás volt képes dicsőséggé nemésíteni, másfelől pedig az, hogy a magyar tud, képes a magyarnak a legnagyobb ellensége lenni.

Eljött az ideje annak, hogy az évtizedeken át gerincét törött, a szakmai hitét, önbecsülését és az emberi tartását félkatonai szólamokkal, feudális kényszerrel megnyomorított, megosztott Állatorvosi Kar összefogjon és felemelve a fejét, a mai kor kihívásainak megfelelő színvonalú szaktudása és erre építhető önérzete birtokában elfoglalja a társadalomban azt a helyet, amely hivatása fontosságánál fogva is megilleti.

Ebben komoly feladata van szeretett Alma Materünknek, a Magyar Állatorvosi Kamarának és valamennyi magyar állatorvosi szervezetnek.

Együtt, összefogva kell tennünk azért, hogy a mai szekularizálódott, az individualitást zászlójára tűzött világban sajnos atomjaira szétesett magyar Állatorvosi Kar újra épüljön, kollégáink megérezzék a modern formájú közösségi lét előnyeit és szépségét és egyre többen tevélegesen is részt vegyenek ebben az építkezésben.

Fogjunk össze a hivatásunkért!

Ne azt keresd, ami elválaszt, hanem azt keresd, ami összeköt!

Tudom, hogy a magyar Állatorvosi Kar jeles személyiségei egyetértenek ezekkel a gondolatokkal. Kollégáink, a hétköznapi hősök tevőleges támogatását és az Isten áldását kérem ehhez és akkor a magyar állatorvoslásnak nem csak dicsó múltja, hanem büszke jövője is lesz.

Köszönöm, hogy meghallgattak, az Isten áldjon meg valamennyiünket.

Kovács Ferenc 12 évig volt egyetemünk rektora

Szoboravatás

Az Állatorvostudományi Egyetem szoborparkja bensőséges ünnepség színhelye volt május 11-én. A magyar és a nemzetközi állatorvoslás kimagasló tanár/tudós, gyakorló szakember személyiségeire „emlékező” parkban leplezték el Kovács Ferenc akadémikus (1921-2015) mellszobrát, Lestyán-Goda János szobrászművész alkotását.

DR. SZEKERES BÉLA

Az egyetem volt rektora igazán jó „társaságba” került; Aujeszky, Jármai, Manninger, Marek, Hutyra (hogy csak néhányat soroljak) szobraival találkozhat a közvetlen közelében a múlt iránt érdeklődő, emlékező, a tisztelgő utókor, tanárok, tanítványok, diákok egyaránt. Ez a park alkalmas a csendes elmélkedésre is, talán ilyen nagy egyéniségek „között” még a tudomány is könnyebben a „fejébe megy” a hallgatóknak – szükség van néha az elmélyedésre, az emlékezésre.

Az egyetem rektora, dr. Sótornyai Péter megemlékező beszédét, gondolatait igen sokan jöttek el meghallgatni, egyben leróva tiszteletüket a volt tanár-kolléga, pályatárs, szakember, tudós, egyetemi vezető, barát előtt.

Dr. Kovács Ferenc rendkívül gazdag szakmai, köztisztviselési és közéleti életútjának ismertetése persze egy megemlékezés kereteit „szétfeszítené”, ezért csak a főbb vonulatokat, „megállókat”, eredményeket emelte ki a rektor.

Dr. Kovács Ferenc professzor aktív munkásságából 26 éven át volt tagja az Állatorvostudományi Egyetemnek és nem akármilyen időszakban – 12 évig pedig elsőszámú vezetőjeként, a rektori pozíciót betöltve. Az egyetem

A szerző felvétele

máig ható nagy építkezései, rekonstrukciós munkálatai, gyarapodása rektorságához kapcsolódnak.

Kovács Ferenc hosszú utat tett meg a somogyi kis faluból (Somogy-szentpál) indulva az egyetemi katedráig, az Állatorvostudományi Egyetemig. A földműves család meghatározó volt életére; a kiválóan tanuló, eredményeket felmutató diák Marcaliban és Sümegen elvégzett középiskolai tanulmányai után 1948-ban nyert felvételt az Állatorvostudományi Egyetemre – akkoriban a főiskolára. Ettől kezdve egyetemi pályafutása nagy ívű, és kimagaslóan sikeres volt. Diplomázás után a Belgyógyászati Tanszéken kezdett dolgozni, majd az állathigiénia

Horváth Anikó felvétele

tudományterületével „jegyezte el” magát. Nevéhez kapcsolódik az Állathigiéniai Tanszék megalapítása, valamint a Nemzetközi Állathigiéniai Társaság létrehozása is (1970. Budapest), amelynek elnöki tisztségét is betöltötte. Számítalan nemzetközi kongresszuson való aktív részvétel, szak- és tankönyvek, publikációk száza „dokumentálják” nem mindennapi szakmai tevékenységét, elismertségét. Tudós emberként szívügye volt az ok-

tatáson túl a kutatás és a tudományos továbbképzés megszervezése; nevéhez kötődik a szakállatorvos-képzés rendszerének kialakítása, a német nyelvű állatorvosképzés beindítása, az 1987. évi Bicentenárius megszervezése, az egyetem diplomájának nemzetközi szintű elismerése.

Kovács Ferencet a rendkívüli munkabírási, széles látókör, erkölcsi tisztesség, a közéletben való önzetlen, aktív részvétel jellemezte.

1990-től a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Agrártudományok Osztályának elnökhelyettesi, majd elnöki tiszteletet töltötte be. Több mint 7 évtizedes munkássága alapján méltán állítható, hogy kivételes személyisége, egyénisége volt a magyar és a nemzetközi állatorvoslásán túl az egész magyar agráriumnak.

Kovács Ferenc életében számtalan kitüntetésben, díjban, elismerésben részesült (csak kiemelten: Állami Díj, Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal, hat egyetem Doctor Honoris Causa professzora), munkásságában pedig mindig számíthatott a családi háttérre, feleségére és leányaira.

Dr. Sótonyi Péter számára mai napig „a Rektor”, akihez bármikor fordulhatott tanítványként, kollégaként, kari vezetőként, dékántként – emléket állítják és megőrzik.

Dr. Németh Tamás, az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke elsősorban barátként „közeli”, emlékezett meg Kovács Ferencről.

Nagy ember volt, ami onnan ismerjük meg – mint mondta –, hogy minden szavára, mondatára, gondolatára figyelni kellett! Egész életében a hit, remény, szeretet „hármasa” vezérelte. Hihetetlen energiával rendelkezett és empátiával közelített mindenkihez, mindenkit meghallgatott.

Munkásságának három fő területe volt – három intézményben teljesedett ki – az Állatorvostudományi Egyetem, az MTA, és a Kaposvári Egyetem (az ottani Doktori Iskola Tanácsának örökös, tb. elnöke), ahol már 2016-ban felavatták a szobrát.

Az MTA-n végzett munkájára is a maximalizmus és a segítőkészség volt a jellemző. Különös figyelemmel fordult a környezet/környezetvédelem felé, így segítette például a Környezet- és Egészségügyi Bizottság munkáját is.

Élmény volt vele utazni, például vidékre menni, jó volt vele beszélgetni és a közös emlékeket, élményeket feleleveníteni, vagy éppen aktuális szakmai/közéleti kérdésekről vitatkozni, szót váltani akár fehér asztal mellett is.

Dr. Matyó Csilla Tatay Zoltán-emlékérmes

A Tatay Zoltán-emlékérmes adományozása az Állatorvostudományi Egyetem Baráti Körének május 25-i, a Hősök Napja alkalmával sorra került találkozásán történt. Dr. Tímár Istvánné dr. Kutyik Franciska kolléganő javaslatára, az odaítélő bizottság az éremmel dr. Matyó Csilla kolléganőt tüntette ki.

Matyó Csilla 1956 szeptemberében kezdte meg tanulmányait az Állatorvostudományi Főiskolán. Október 23-án együtt vount a Műegyetemről a Bem-szoborhoz, majd a

Parlamenthez tartó diákok ezreivel, ahonnan Sinkovits Imre szavalata után több diáktársával együtt a Kis-körúton indult vissza a Garay utcai kollégiumba. Másnap reggel a kollégiumi rádióból hallgatták a fejleményeket, és a közelben maradtak. Harmadnap a Sebészeti Tanszéken látta a sorozatlövésrel megölt Tatay Zoltán tetemét. Este elmerészkedett szobatársával, Kutyik Franciskával a Péterfy Sándor utcai kórházba, mert híre jött, hogy a sebészetben alig van nővér; nem tudtak bejönni az elégtelen közlekedés miatt. Amikor megtudták, hogy állatorvostan-hallgatók, a sebészetre hívták a műtét naplót írni, vércsoportot határozni, a kórtermekben sebesülteket ápolni. Reggel felé mosdatni kellett, akít lehetett. Amikor

Kovács Ferenc EMBER volt, csupa nagybetűvel – amiből minél több kellene a mai világban is. Szobra méltó helyre került, oda, ahol maga is szeretett álldogálni, elmélyülni, emlékezni.

Az ünnepi megemlékezések után dr. Sótonyi Péter és dr. Németh Tamás leleplezték a szobrát, majd az ÁTE, az MTA, az Egyetem Hallgatói Önkormányzata, valamint a család képviselői elhelyezték a tisztelet és a főhajtás koszorúit.

jött a váltás, „hazamentek” a kollégiumba pihenni kicsit. Estefelé ismét a Péterfyben voltak éjszakás, műtős nővérként. Sok szomorú esetet, történetet kellett szemtől-szembe megtapasztalniuk; volt, hogy Csilla karjai között halt meg egy fiatal élet.

Pár nap múlva Csilla édesapja jött lányáért, haza kellett mennie vele: sírva-zokogva ment. Ahogy mentek, orosz tankok jöttek befelé Pestimrén át; az Üllői úton kapualjból kapualjba surranva kellett

haladniuk. Amikor (pár nap múlva) „megindult a forgalom” a város felé, teherautóra felkapaszkodva jött vissza a kórházba. Később a Főiskola kémia-élettan pincéjében gondozta, etette a kísérleti állatokat, és a sebészet-belgyógyászat istállójában „vakarta” a lovakat, almozott, etetett stb., amíg szükség volt rá. Azután a szülészetben segédkezett a „nagy csend” utánig. Tavasszal a főiskola fegyelmi bizottsága elé kihallgatásra kellett mennie. Néhai Markói Béla adjunktus úrnak köszönhetette, hogy „túlélte” a későbbi kémiai tanszékvezető kérdéseit.

Az érmet és az ezzel járó emléklapot az ÁTE BK CT nevében dr. Varga István adta át.

Balázs Gusztáv felvétele

Látogatóban a szlovén teheneknél

A CEEPUS program keretein belül tölthettem egy teljes hónapot 2018 márciusában a Ljubljani Egyetem Állatorvos-tudományi Karán, a Klinika za Prežvekovalce-n, azaz a kérődző klinikán. Miután szakmai gyakorlatról van szó, az egész ott-tartózkodásom mobilklinika-szerű farmvizitekből állt!

LAKYENIKŐ

Nagyon szokatlan volt, hogy kis létszámú évfolyamokról és karról van szó, ahol a külföldi diák kuriózumként hat. A diákok zömét két hét után már arcról felismertem, pedig csak a kiszállásokra jártam velük; az ötödévesek náluk például negyvenen voltak – összesen. No persze Szlovénia teljes lakossága is csak két milliót számlál, így még ez az évi negyven friss állatorvos-utánpótlás is többletet termel.

Többnyire holstein-fríz tehenészeteket látogattunk meg, köztük az ország egyik legnagyobbját is kétszáz-száz tejlő állománnyal...

Szlovéniában főleg családi tehenészetek vannak, és a legnagyobbak is magyar szemmel nézve apró kis farmocskák. Az *isrianska* juhok lábvéglapálásának mestere lettem; jártam andrológiai vizsgálaton a híres-neves Lipicai Ménesfarmon; tucátjával kaponizáltunk kakasokat egy diák családi farmján, az asztalosműhelyben,

miközben a szlovén rádió slágerei duruzsoltak a háttérben (*Sladka kot med...*). A legnagyobb élmény talán a rektális ultrahang-vizsgálat és az inszeminálás módszerének gyakorlása volt: a hordozható ultrahangkészüléket birtokba véve kedvünkre gyakorolhattunk a kijelölt állatokon, anélkül, hogy bárhova sietünk volna vagy bárki kelletlenkedett volna.

Amikor másnap erről áradoztam a mentoromnak, Ježek professzornak, fogta magát és előgördítette a nagy ultrahangot is az istállóban, ahol a klinikai tehenen és birkákon gyakorolhattuk a szív- és egyéb szervek vizsgálatát... csak úgy, mert miért ne?

És igen, nagyon szokatlan volt a szlovén attitűd, amely a lakótársaimtól kezdve az egyetemi diákokon át a tanárokgig mindenkire jellemző volt: nem sietünk sehová! Bizony, nem egyszer volt olyan farmvizit, amikor reggel nyolckor indultunk el a klinikáról, és este

kilencre értünk haza (és a diákok ezután még aktívan részt vettek az eszközök eltakarításában, elpakolásában). Szegény húgom látogatóba érkezvén egy pénteken 7 órát töltött egymagában, énrám várva, aki a kiszálláson rekedt valahol az osztrák határnál, mert a farm tulajaja még megvendégtelt minket ebéddel, első-öröztetett a professzor úrral és a végén még vemhes pónit is kergettünk, hogy megultrahangozzuk. Egy laborgyakorlat előtti lyukasórában két hallgatótársam meghívott egy kávéra, pedig akkor találkoztam velük először. Egy másik diáktársam meg egy komoly vizsgája után még elkocsikázott velem a 30 km-re

odébb lévő Kamnik városához, ahol felmáztunk a csodálatos, hóval borított szlovén hegyvidéki fennsíkra és személyes körbekalauzolást kaptam a Velika Planinán... A lakótársaim pedig lemondva a buszról, egyszer gyalog bekísértek a városba, sőt, náluk bevett szokás, nem is, alapvető dolog, hogy senki sem sajnálja az időt a másiktól. Óriási kártyapartik, társasjáték-csaták és esti koccintgatások tarkították a szabadidőt.

Én, aki idehaza sosem tudok egy helyben megmaradni és mindig van valami teendőm, óriási életleckét tanultam a négy hét alatt. Persze ehhez az is kellett, hogy ne legyek reggeltől estig leterhelve előadásokkal vagy egyéb, csip-csup kötelelességekkel. Szomorúan ismertem fel, hogy én ezt

a másakra szánt minőségi időt elimináltam az életemből az egyetemi tanulmányaim javára, és ezen sürgősen változtatnom kell. Persze, hozzá kell tennem, nem is állatorvostanhallgatókkal laktam együtt, ami szintén új élettapasztalás volt.

Nehéz ilyen röviden beszámolni ennyire meghatározó életpéldányról. Hogyan is tudnám elmagyarázni, hogy mennyi mindent kaptam a szakmai tapasztalat mellett leginkább szívben a szlovén emberektől? A táncost, ahová az egyik lakótársam vitt el, és ahol hat különböző táncot tanultunk meg. Életem legfinomabb burgere egy autópálya menti street-foodosnál, egy délutáni hegymászást követően. A 12 órás farmvizit ebédszünete a tanárral és diákokkal egy étteremben. Spontán éneklés egy vacsi során a koliban. Nagy be-

szelgetések a farmra utazások alatt az autóban. Napsütésben bejárni a Tivoli Parkot vagy a Ljubljana vár dombját. Este nyolckor, egy három órás életmentő császármetszés után, Koëevje medvékkel teli hegyi erdei között az istállóból fáradtan kilépve és az égre emelve a tekintetem, mindennél sziporkázóbb, csillagos éjszakai égbolt a fejem felett...

Ljubljana egy csoda hely. Olyan érzés, mintha az egész város egy budapesti kerület lenne, hiszen egy délelőtt alatt könnyűszerrel bejárható. Az utcák viszont tágasak, tiszták, emberléptékűek. És a biciklizés! Ó, ez a kétkerekűek fellegvára. Valódi kisvárosias hangulat lengi körbe. És minden közel van hozzá! Szlovéniában nincsenek távolságok, legyen szó hófödte, csipkés hegycsúcsokról vagy sípályákról, a tengerpartról, bar-

langokkal tűzdelt karsztvidékről... Mesés tündérország, a hétvégi barangolásaim a mai napig álmokkének tűnnek a fejemben. Ha nincs a testvérem látogatása, aki tanúsíthatja, hogy a festői Kranjska Gorában tett kirándulásunk a fényes nappal random vodkával kínáló, vidáman éneklő és utcán táncoló emberekkel megtörtént (mert sikerült pont a Planica napján odatévednünk), akkor el sem hiszem.

Furán hathat, de ha Ljubljánára gondolok, honvágyat érzek. Hiányzik a lakótárs-családom, hiányoznak a sziklás hegyek, a „szláv mulatós”... Ezentúl vissza-visszatérő látogató leszek ebben a csodaországban, ahol farmról farmra jártam a vidéket, ahol szlovénul diktáltam le a fülszámot és ahol tudom, engem is visszavárnak.

Farmvizit, "félpanzióval"

UDVARI LILLA – VÁRHIDI ZSÓKA

Szintén CEEPUS ösztöndíjjal tölthetünk el egy hónapot a Belgrádi Egyetem Állatorvostudományi Karán, haszonállatos klinikai gyakorlaton. Minden héten három napot a negyedévesekkel töltöttünk és az ő klinikai napjukon vettünk részt, többnyire tejelő tehenészetekben. A gya-

zatokat, és angolul is összefoglaltak a kedvünkért mindent.

Gyakorolhattuk a rektális vizsgálatot, méhkatéterezést, epidurális érzéstelenítést, húgyhólyag-katéterezést, vérvételt, tejmintavételt, sőt az utolsó napunkon a birkakörmölést is. A maradék két munkanapon a végzősökkel mentünk farmvizitekre,

korlatokat persze szerbül tartották, de gyorsan belejöttünk, hogy a latin szavak alapján kövessük a magyará-

ahol rendszerint reggelivel vártak bennünket, majd minden háznál megvendégelték az egész csoportot a munka végeztével és a napot közös ebéddel zártuk, amin mi először nagyon meglepődtünk, de gyorsan rájöttünk, hogy ez teljesen megszokott Szerbiában. Ezekon a napokon főként a malacherélést gyakorolhattuk, de láttunk például koca ovariectomiát, borjú decornuálást és ultrahangos vemhességvizsgálatot is. Ezen kívül

1-1 napra bepillanthatunk a Kisállat-klinika, a Fizioterápiás részleg és a Parazitológiai Tanszék munkájába is. Mind a professorok, mind a diákok megtettek mindent annak érdekében, hogy jól érezzük magunkat Belgrádban, és hasznosan is teljen az ott töltött időnk. Mivel a gyakorlatokról többnyire már koradélután visszaértünk Belgrádba, rengeteg időnk maradt felfedezni a várost, ami egyébként nem a szépségéről, hanem a szórakozási lehetőségeiről híres. Nagyon izgalmas volt, amikor az állatkertben körbevezetett minket az állatorvos, akinek minden állatról volt 1-2 jó sztorija. Belgrádon kívül a farmvizitek alkalmával több kisebb-nagyobb településen is jártunk, egy napra pedig Novi Sad-ba (Újvidékre) is ellátogattunk. Egy igazán kalandos és érdekes hónapot töltöttünk Szerbiában, sokat tanultunk belőle és nagyon jól éreztük ott magunkat. Csak ajánlani tudjuk bárkinek, aki CEEPUS programon gondolkodik, hogy válassza Belgrádot, mert nehéz pár mondatban összefoglalni egy hónapnyi élményt, ezt át kell élni!

XL. Jubileumi Mátra MATT

MATTitánok éjszakája

Csapatunk MATTitánok néven a történelem során másodszor vállalkozott ezen örült kalandra. Tavaly a Zselicben mindannyian kúszva érkeztünk meg a bázisra a 17 órás menetelés után, és akkor megfogadtuk, ilyen bolondságot többé nem veszünk a nyakunkba! Persze már másnap alig vártuk az idei tavaszt, hogy újra kiélhessük mazochista hajlamainkat.

A Mátra MATT bázisa Markaz kisvárosában volt, egy végtelenül tiszta és hangulatos hegyalji településen. Az iskola tornatermében gyülekező vándorok jó hangulatban várták a menlevelek kiadását és a rajtot. Külön lélekemelő volt látni, mennyi állatorvos – legyen szó jelenlegi vagy korábbi hallgatókról – képviselte egyetemünket. Titánjaink palacsintáztak, bóbiskoltak, izgatottan várták a megmérettetést.

Karnyújtásnyira Kékestetőtől

Társaságunk nagy része nagy túrázó, az Országos Kéktúra lelkes követői, a természetet igaz csodálói. Nem sokszor van részünk éjszakai túrában, ami már önmagában is meg-

lehetősen erőt próbáló dolog. Csapatban viszont könnyebben visz a lábunk. Persze a nagy sötétségben az egyes pontok megtalálása is nagyobb kihívás... Eleinte nagyon vitt a lábunk, fel és fel és fel a csillagokhoz, egészen addig, amíg a Kékestető tévétornyja nem derengett már karnyújtásnyira tőlünk. Társunk volt a majdnem-telihold ezüstös reflektorfényével. Van valami egészen magával ragadó és rendkívüli az éjszakai erdő békéjében, a csöndjében és mozdulatlanságában.

A szagos müge dzsungelében

De aztán lement a Hold, és eljött a legsötétebb óra: hajnalban az elménk kezdte feladni a harcot! Nehéz volt egyenesen tartani az irányt, a fejünk járás közben le-lebicsaklott, egyre többször botlottunk meg saját lábunkban, és nyüglődés fojtogatta torkunkat. Nem csoda, hogy hamarosan letértünk az ösvényről, amely a szagos müge dzsungelébe vezetett minket... Elkeserítő volt hátraarcot tenni. Már majdnem elértük a hajnali őrzött pontot, ahol egy kis álom re-

ménye várt ránk, amikor egy sötét vízzú mocsár állta utunkat! A kétségbeesés és reménytelenség mindent felemésztett. Az agyunk síkított az alvásért, a testünk már nem sokáig bírta. Szerencsére megmentősereggel átjutottunk a mocsáron a Pisztrángos-tóhoz, ahol félholtan vetődünk a fa padokra a kelő nap derengő fényében.

Igen ám, de a Kékes megmászása miatt minden réteg ruhánkat átizzadtuk, és a hajnali hűvösség megszű fogai a csontunkig hatoltak, egy szemernyi alvást se engedve a közelünkbe; véleményem szerint az alvásmegvonás a világ legeslegnagyobb kínzása. A mentális kín és szenvedés, hogy nem hajthatom álomra a fejem, pedig minden idegsejtem síkít a kikapcsolásért.

Fáradtságtól ködös elmével

Így indultunk tovább a kora reggeli erdő tündérvilágában. Délre már verőfényes napsütésben heverésztünk a Sástó partjának zöld fűvében. Az ég szikrázóan kék, a levegő kellemesen langyos, az elménk – hát, a fáradtságtól ködös... Mindenesetre

a carpe diem adott volt, nem siettünk sehova. Még akkor is, ha a közelgő vizsgák baljós árnyéka egyre csak ott motoszkált agyam mélyén. Tudtam, hogy hosszú ideig ennyit kapok most a nyárból, ki kell használnom, mert hiába zöldelnek tovább a fák és várnak a túraösvények és hívogat a napfény, bő egy hónapig most a vizsgáknak fogunk élni.

Szegedi segítség

A délutánra már csak foszlányokban emlékszem. Na jó, nem, de azért nagyon közel álltunk a hallucináláshoz. Gyorsan körbemásztunk néhány kilátót pluszpontok reményében. Szerencsénkre a Benevárhoz menet egy olyan szegedi csapatba futottunk, akikkel az út végéig kölcsönösen támogattuk egymást lélekben. Nagy szükség volt rá, ugyanis a legutolsó szakaszunkon a zöld jelzés egyre csak nem akart véget érni és a Kossuth-kút sem felbukkanni, és ekkor kiderült, hogy a jelzést elterelték egy be nem tervezett, utolsó, lélekölő meredekre fel... Őszintén megmondom, én már nyüszítettem felfelé kapaszkodva. Nagyon, nagyon közel kerültem leginkább a szellemi túréhatáromig. Óriási csapás volt a lelkünknek ez a váratlan, gonosz emelkedő a „legeslegvég” előtt. De

mit tudsz tenni? Magzati pózba gömbölyödni az erdő közepén, nem messze a céltől, miközben már vizeskulacsod is az utolsó cseppeket rúgja? Így hát mentünk és mentünk to-

vább, a szegediekkel együtt agonizálva – hiszen a közös szenvedés mindig jó üzemanyag –, csakhogy kiderüljön: ha felfelé nehéz volt, a lefelé egyenest GYILKOS. Bizony, egy erdei csapáson ereszkedtünk le az utolsó teljesítési ponttól egészen a bázis falujáig. Soha életemben nem volt szerencsém ilyen meredek, kavicsos, hosszadalmas (órákról beszéllek) és térdgyilkos ereszkedőhöz.

Legnagyobb félelmeim között szerepel a lejtőről lebucskázás. Hát most aztán minden lépés után szívből hállás voltam a rectus femorisomnak és leginkább a keresztszalagjaimnak.

Sajnos éppen-hogy értünk célba a 20 órás szintidő előtt. Nem volt már időnk a markazi várhoz kitérni, főleg, hogy a térkép szerint az út gyanúsán sűrűn sorakozó szintvonalak mentén haladt fel a várhoz. Inkább a fáradtságtól félrészezen dalolva bevonultunk a bázisra.

Abbahagyhatatlan vándorlás

A Mátra egy tündérország, nem túlzok! Mesés kis zugok, varázslatos erdő, remek levegő és kítűnő túraösvény-hálózat. Jó alaposan felderítettük a túránk során, pedig „csak” 50 kilométert jártunk be. Külön élmény volt az éjszakai Kékes. Elcsigázott társaságunk számára egyértelmű, hogy jövőre is belevágunk a MATT kihívásaiba, mert a szép táj és a megoldandó feladványok mellett a legeslegnagyobb jutalom magunk számára bizonyítani, hogy képesek vagyunk a lehetetlenre a teljes vég után is. Néhány dolgot máshogy csinálunk majd, de hibáiból tanul az ember. Minden fejben dől el.

L. E.

A Nemzetközi Napra sokan a tanév fénypontjaként tekintenek, melyre a diákok és a dolgozók is egyaránt kreatív lelkesedéssel készülnek. Sokan az egyetemi létük egyik legemlékezetesebb eseményeként emlegetik, s persze vannak, akiknek annyira jól sikerül, hogy paradox módon az esemény mégis homályba vész...

Nemzetközi Nap

Idén is a német standot volt a legkönnyebb megtalálni: csak követnünk kellett a szarvas agancsai között csillogó keresztet, melynél már csak a sorban állók szeme csillogott jobban, jégeres poharaikat szorongatva. Sokan kirándultak el ide a híres, „soha el nem apadó” Jägermeister forráshoz, ahol természetesen Wurst és Kartoffel is járt a megfáradt (pont) vadászoknak. A lakomázáshoz természetesen készségesen ülőhelyet is biztosítottak minden vendégük számára: a temérdek mennyiségű sörös kartonon mindenki megpihenhetett.

Kicsit borús volt ugyan az idő, de az ír hallgatóknak köszönhetően zöldbe borult a park, hiszen nemcsak jókedvükkel, hanem viseletükkel is emelték a Nemzetközi Napok hangulatát.

Minden évben kíváncsian várom, hogy milyen ételekkel fognak készülni a hallgatók, hiszen ilyenkor olyan ételeket is kipróbálhatok, amikről talán még jómagam nem is hallottam. Külön kiemelném, hogy idén a legtöbb standnál gondoltak a vegetáriánusokra is, s mindenhol nagyon finom húsmentes ételeket is megkóstolhattunk. A mauritiusi nantól kezdve a kanadaiak sütijein át egészen a koreai tésztáig válogathattunk a finomságok közül.

Miután sikerült végig kóstolnom a nemzetközi felhozatalt, azután szomorúan konstatáltam, hogy a magyarok által felállított lángos manu-

faktúra kínálatából talán még az előttük kígyózó hatalmas sort kiállva sem fogok tudni enni, annyira jóllaktam. Hála Istennek, hogy a hallgatók az ilyen helyzetekre is gondoltak, és különböző gyümölcspárlatokkal készültek az emésztés megsegítésére.

Ha valaki mégsem szeretett

volna élni ezzel az opcióval, annak sem kellett elkeserednie, hiszen a meghívott együttes jóvoltából gyorsan le is táncolhatta a felszedett kalóriákat. A táncitanítás egyébként meglepően nagy sikert aratott a külföldi hallgatók körében.

A Tanulmányi Osztály *Csapó Tímea* vezetésével, az Erasmusos hallgatók és az ISC is kivonult a rendezvényre.

Nem csoda, hogy még maga Wonder Woman is képviseltette magát az eseményen, sőt a híres Bos Major választást is ő nyerte. Ennek keretében egyébként az évfolyamok jelöltjeinek különböző verseny, ill. kvízfeladatokon kell hely állniuk, továbbá már jóval az esemény előtt el kell kezdeniük reklámozni magukat, melynek keretében idén én például „manikűr-pedikűrösként” is kipróbálhattam magamat. Idén a versenyzőknek többek között a parkot kellett körbe futni, s volt egy hallgató,

akit azóta sem tudok kiverni a fejemből, ugyanis mindezt a Nemzetközi Naphoz méltóan vietnámi papucsban sikerült széleseben teljesítenie. Persze a választást hatalmas nagy ünneplés követte, ahol a magyar népzene felváltották napjaink slágerei, és a hallgatók másnap hajnalig ünnepeltek.

A parkunk, mint a 7. kerület legnagyobb zöld parkja általában nyugalmat és elcsendesedést nyújt számunkra, a hangulatát alapvetően meghatározzák az egyetemünk nagyjait ábrázoló szobrok. Az év egyetlen napja a Nemzetközi Nap, amikor a park lényegesen megváltozik, a diákok a birtokukba veszik, megtelik étellel és nevetéssel.

Végezetül szeretném kiemelni és megköszönni a szervezést a kollégáknak, idén is sikerült egy felettebb vidám, tartalmas napot eltöltenünk együtt.

Dr. Bartha Tibor

The passing of time

The world changes a great deal during a lifetime- our experience tells us. But this statement entails the risk of us not paying attention to what exactly changes in our lives as time sweeps by us. In the world of informatics- and it is our world- a lifetime is extremely long. It is like trying to say some more about celestial bodies hundreds of thousands of lightyears away from us. Veterinary students at present measure time in 11-semester periods. Nearly a hundred years ago our great poet Attila József wrote that "time passes by on a train". Our present-day virtual superhighway is incomparably faster, and the passing of milliseconds is measured on smart phones, not on laptops.

In spite of and considering the above it is both worthwhile and sensible to pay attention to the changes in our lives. For one thing, because by doing so it is easier to notice what is NOT changing.

Before the 80s that brought changes in the system most vets did not use to treat animals that did not grow at least as tall as the top of their bootlegs. They were busy dealing with livestock both around the house and in industrial farms. If you saw someone wearing a white coat and a pair of wellies in the streets of villages and small towns, you could be sure they were vets. The veterinary profession was closely associated with the countryside, just like the profession of an agronomist or an agricultural engineer. Why would someone want to be a vet in the concrete jungle of Budapest? In 100 Folk Celsius's interpretation it sounds like this: "Nagy-budapesti aszfalt country nyerít a benzin paripa, lasszóval sem lehet cowboyt fogni, s a colt is egy nagy csoda" (translator's note: it translates to English as Great-Budapest asphalt

country the petrol horse is neighing, you couldn't lasso a cowboy there, and Colts are also rare).

Not only a change of system, a change in lifestyle was also necessary for resculpturing the veterinary practice in the country of 2 million dogs and cats as a result of the combined effects of owners maintaining higher and higher standards and the dramatic fall in the number of livestock in Hungary. The possibility of setting up private practices led to the boom of companion animal consulting rooms both in the capital and in the countryside.

The veterinary profession, along with other professions that persist despite the technical advancements, needs to adapt to the social expectations of a given era. The most recent example of this is the job fair for vets that was organized for the first time in the University in 2018 as an answer to student and employer demands.

This ground-breaking event was held at the same time as the talent management conference of our university, which is basically the equivalent of a fair for young university lecturers, instructors and research fellows. The wide range of sectors employees came from reflected the versatility of the veterinary profession quite well. Industrial farms, animal feed producers, pharmaceutical retailers, private and joint venture practices, and animal clinics were looking for trainees or young colleagues. The fact that county government agencies were also present at the event proves that veterinarians are needed to run the country, which is now and again overlooked in everyday life.

Gusztáv Balázs

Dr. Tibor Németh, Vice Rector for Clinical Affairs: "Everyone will have their first surgery"

Professor Dr. Tibor Németh, head of the Department and Clinic of Surgery and Ophthalmology, Vice Rector for Clinical Affairs, has been working at the University since 1991. The book he wrote is known as "Tiblia" (translator's comment: after Biblia, the Hungarian word for the Bible) among students. Below you can read an excerpt of the interview with him in which he says that "theoretical surgeons" do not exist; however, in order to become a successful surgeon, one needs to have a good theoretical basis. He was interviewed by the editor in chief of UNIVET.

– Why did you choose to study at the University of Veterinary Medicine, Budapest?

– I have always lived in Budapest. I have spent very little time in the countryside, except for Lake Balaton. Studying to become a vet seemed to be an anachronistic choice in the 80s since vets were considered to be white collar workers of the countryside managing large animal or mixed practices back then.

– Almost thirty years have passed since you obtained your degree in 1991. Veterinary students today use the book titled *Small Animal Soft Tissue Surgery* you wrote and named it "Tiblia".

– This hand- and course book was written based on 3088 English or other foreign language materials and contains 674 illustrations.

– How did you manage to collect so many photos?

– During my 25 years of practice. I am the first and only author of this book, and I read all the necessary bibliography as well. In Hungary and in the neighbouring countries I am the only certified European Specialist of Small Animal Surgery. In order to acquire this title, you need to have four or five years of training and do a

several-year-long examination course that requires you to read thousands of pages of literature. The exam is so strict that you are expected to be familiar with every single article written in the field of veterinary surgery and published in the four or five most important journals in the previous five years. I took the exam in 2013 and by that time I had had almost all the material I needed for the book.

In order to be a good surgeon, you need to have a certain amount of practical knowledge. In other words, "theoretical surgeons" do not exist, and if they did, they would not be successful. On the other hand, in order to become a successful surgeon, one needs to have a good theoretical basis. So, as I always say, one does not necessarily need to be "the Paganini of scalpels" and have exceptional manual skills. One can still be an excellent veterinary surgeon if they know their limits and are willing to learn and read a lot and practise self-discipline and humility to compensate for a lack of skills.

– Last year's graduating students said as part of the farewell ceremony in the József Marek lecture hall that they first experienced the world of miraculous cures right there.

– Surgery is surrounded by a benevolent cloud of mystery, a kind of mist that presents itself not only to laypeople but to veterinary students as well. Then all of a sudden it dissipates and students realize how cool and "simple" it is after all. As they watch me operate after 27 years of experience they say they would not have thought performing surgery was so easy. And I say, fine, but everyone will have their first surgery, just like I did, and then you will see (and remember what you have just said).

I always tell my students to value their personal relationships as much as

they value their professional advancement. European people are justly criticized for having only phony, virtual relationships and for family ties becoming less and less important. I am a family man. I have three beautiful children from the same woman, my amazing wife, which is a huge thing nowadays, I believe. When I am at home, I am a father. And when I do not happen to go home, I go and play football, which is my other passion. I am still a Hungarian Football Federation-certified player in BEAC (translator's note: Budapest University Athletics Club) senior football team. I am "only" Tibi Németh in the team, I am just one of the forwards. In this season I have scored 22 goals, which earned me the top goalscorer title in the team. I am also proud to say that I have been playing in the Hungarian Veterinary Football Team as well since 2000 when it was founded.

– What is your favourite place on the campus?

– The operating theatre. This is the place where the surgeon is in a state of total physical and mental alertness. This is a unique and isolated place on the campus and in my life, too. This is the best place to chill out as well because when I operate nothing else exists, only the patient matters.

”Adulthood is knocking on our door”

Interview with Sára Fehér, President of the University Students' Association

Sára Fehér is a colourful character. We have published some of her poems, her article on establishing a professional relationship with the University of Sopron, she suggests topics and recommends authors. She has been helping with editing UNIVET right from the start. Our periodical's editor in chief interviewed the third year veterinary student on having been elected President of the University Students' Association in April. You can read an excerpt of our interview with her below.

– **What part of the country are you from and why did you choose the University of Veterinary Medicine, Budapest?**

– I'm from a small town called Berzence in Somogy county. I went to primary and secondary school in Csburgó. My mum used to be the headmistress and deputy headmistress of the Calvinist School where she still teaches maths and physics. My dad is a licensed traditional small-scale producer who cultivates fir trees and takes happiness to families every Christmas.

– **Have you started to realize the direct connection between the veterinary profession and life?**

– A lot depends on our knowledge since we will often be the key to saving the life of a companion or farm animal. I am going through changes week by week and I have started to realize that I have to learn to take responsibility because it is part of this profession. Adulthood is knocking on our door.

– **You have experience in representing the interests of your fellow-students since you have been the PR Manager of the University Students' Association.**

– I've been the year representative since I began my studies at the

University. I love my year mates and I'm grateful for being part of this great community at the University. Apart from having such great year mates, at the beginning of my studies I was also lucky to have Jázmin Luca Erdélyi as my mentor in the freshmen's camp. She was the first President of the Students' Association of our University that had just regained its independence and she was the one who established the current system of the Students' Association. She's inspired and encouraged me a lot.

– **How did you become the President of the University Students' Association?**

– The elections were held this spring. First I was elected as representative and then the body of representatives consisting of five Hungarian and three international veterinary students and one biology student elected me President on 11 April. The University Students' Association used to have 6 members and this number has now risen to 9.

– **What is your relationship with the international students like?**

– I know some of them personally.

Indirectly, I get information about their situation and efforts through the Hungarian contact persons or the Erasmus programme. On the other hand, it is high time we improved the relationship between the Hungarian and the international students because there are shortcomings in this respect. Their presence is a great opportunity for us to widen our perspectives and enrich our connections. We earn our degrees in an international environment and it would be great if we could benefit from this when practising our profession, too.

– **When did you begin to write poems?**

– At primary school. I probably inherited my poetic vein from my grandma, who wrote a lot. I'm mostly influenced by János Pilinszky's poetry. I think the way he depicted the world in his poems is amazing.

– **Where does your poetic inspiration come from?**

– A word, a sentence, or a moment inspires me most of the time and I build my poem around it. So one moment gives rise to a thought.

– **What do you enjoy doing in your free time?**

– I go running or do workouts and I've tried yoga, too. I'd like to do it regularly. If I can't travel home, I go to a museum. Luckily, there are a lot of museums in Budapest. I especially enjoy observing paintings. It can totally chill me out. I also like going to the cinema and I will watch anything from Marvel movies through dramas to art movies. I also love architecture. However, you sometimes need to travel to see some hidden gems. In other words, you first have to make some effort and then you can recharge your batteries. Last time I visited Antoni Gaudi's Sagrada Familia in Barcelona.

International Day

International Day is the sunshine of the academic year, when students don't have to prepare to their exams and classes, but they can go to the park to enjoy student life. Both students and faculty members are preparing for the event using their creativity with enthusiasm.

Many recalls it as their most memorable event later on, and of course they are some, who have done so well, that for them on a paradoxical manner somehow it still fades away...

This year the German stand was the easiest to find: we just had to follow the glorious cross between the horns of the famous deer, where the student's eyes were shining even more than this precious spirit. The never ending Jägermeister source could be easily find by the queue of the pilgrims, where supplementary Wurst and Kartoffel were distributed as well to those ones, who participated in the spiritual journey. Even seats were provided to the tired guests: you could rest on the top of the huge beer cardboard boxes.

At the beginning it was a grey, cloudy day, but then the T-shirts of

the Irish students turned the park into green, as they celebrated their National St. Patrick's Day at this time of the year.

Personally I prepared my stomach with a great expectation, as far as I could have special tasting experiences, including dishes, I never heard before. The students were so generous, that they even thought of their vegetarian friends, and alternative versions were provided almost everywhere. Special pasta was served at the Korean stand, we had naan from Mauritius, pastries, cookies and pancakes at the Canadian and Norwegian stands - just to mention some of the tasty specialties. I was concentrated too much on the international food, which I was tasting with curiosity and I had to realize that I had no extra space left in my stomach for the Hungarian food, which I like very much as well. Luckily the Hungarians were organized well enough to solve this problem as well, as far as they were providing the famous spirit pálinka, which by its nature makes a hole in the stomach for additional food (I just had to emphasize- it is

simple physiology.) Other than fluid spirits Hungarian offered another possibility to put the fattening diet into balance: that was the so called Hungarian "folk dance house" activity. International students were happy to learn the basics steps.

The student office was present as well, where Peter Lessi and his colleagues could show also their cooking talent and their wine expertise as well. The Erasmus and ISC tables were a place with no country affiliation.

Not surprisingly even Wonder Woman was representing „himself“, who not only drew the attention of others, but won the famous *Bos Major* competition with the help of his classmates. During the *Bos Major* competition each class has a nominee: they launch a campaign long before the Equus days, and they prepare a funny video with a story where e.g. I myself was trying out my chiroprapist skills. During the International Day they have to compete each other in different quizzes and tasks. This year students had to run around the park, where the audience price went to a student who did the running in a flip flop with relatively high speed. The elections were followed by a big celebration and the students were dancing until dawn.

Our park is the largest green park in the 7th district, which has an elevated atmosphere, where students and guests can enjoy the silence of the green area as surrounded by the famous Hungarian veterinarians from our 231 years of history. The International Day is a special day: the park changes significantly. This is the day when the students owe the park completely, it is filled up with lively events, and student laugh. The barriers disappear, new friendships are born.

Thank you for my colleagues and the students for providing such a great event every year.

Text and photos by Dr. Tibor Bartha

